

GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY
CENTRAL STATISTICAL OFFICE

**PRODUKCJA
I HANDEL ZAGRANICZNY
PRODUKTAMI ROLNYMI
W 2010 R.**

**PRODUCTION
AND FOREIGN TRADE
OF AGRICULTURAL PRODUCTS
IN 2010**

**Statistical
Information
and Elaborations**

**Informacje
i opracowania
statystyczne**

Warszawa 2011

Opracowanie publikacji

GUS, Departament Rolnictwa

kierujący

Adam Łączyński –
dyrektor Departamentu Rolnictwa

opracowanie

Robert Pacuszka –
główny specjalista w Wydziale
Bilansów i Rachunków
Ekonomicznych Rolnictwa

Projekt okładki

Zakład Wydawnictw Statystycznych

ISSN 1507-9449

Publikacja dostępna na <http://www.stat.gov.pl/>

PRZEDMOWA

Opracowanie “Produkcja i handel zagraniczny produktami rolnymi w 2010 r.” jest publikacją, w której syntetycznie ujęto informacje o produkcji, przetwórstwie i handlu zagranicznym produktami rolno-spożywczymi.

Publikacja składa się z 3 części: uwag metodycznych, uwag analitycznych ilustrowanych wykresami i części tabelarycznej. W uwagach metodycznych omówiono podstawowe definicje, pojęcia oraz grupowanie produktów i wyrobów. Ze względu na szeroki zakres prezentowanych danych ograniczono się do podstawowych pojęć. W uwagach analitycznych przedstawiono krótką analizę zmian zachodzących w poziomie produkcji, przetwórstwie i handlu zagranicznym w latach 2008-2010, z uwzględnieniem wybranych grup produktów rolnych. W części tabelarycznej zaprezentowano informacje w ujęciu wartościowym i ilościowym o produkcji rolniczej, produkcji wyrobów przemysłu spożywczego, podaży, spożyciu oraz imporcie i eksporcie produktów pochodzenia roślinnego i zwierzęcego. Zaprezentowano również dane o imporcie i eksporcie tych produktów według grup krajów.

Publikacja została opracowana w Departamencie Rolnictwa i przy wykorzystaniu materiałów uzyskanych z Departamentu Przemysłu i Departamentu Handlu i Usług.

Dyrektor
Departamentu Rolnictwa
Artur Łączyński

Warszawa, grudzień 2011 r.

PREFACE

The publication “Production and foreign trade of agricultural products in 2010” is a publication in which synthetic information on production, manufacturing and foreign trade of agricultural products was included.

This publication consists of three parts: methodological notes, analytical notes illustrated with graphs and a tabular part. In the methodical notes the basic definitions, terms and groupings of products and goods were described. Due to the wide scope of the data presented the description was limited to the basic terms. In the analytical notes a short analysis of changes in production, manufacturing and foreign trade in the years 2008-2010 is presented, including selected groups of agricultural products. In the tabular part information was presented in terms of value and quantity, relating to agricultural output, food products, supply, consumption, imports and exports of products of plant and animal origin. The data on imports and exports were also presented according to groups of countries.

This publication has been elaborated in the Agriculture Division by use information from the Industry Division and from Trade and Services Division.

Director of the Agriculture Division

Artur Łączyński

Warsaw, December 2011

SPIS TREŚCI

CONTENTS

	Tab.	Str.
Przedmowa	x	3
<i>Preface</i>		
Spis treści	x	5
<i>Contents</i>		
Uwagi metodyczne	x	7
<i>Methodological notes</i>		
Uwagi analityczne	x	17
<i>Analytical notes</i>		

CZĘŚĆ TABELARYCZNA

TABLE PART

Produkcja rolnicza (ceny bieżące).....	1	30
<i>Agricultural output (current prices)</i>		
Globalna i towarowa produkcja roślinna (ceny bieżące)	2	30
<i>Gross and market crop output (current prices)</i>		
Przeciętne ceny ważniejszych produktów roślinnych	3	31
<i>Average prices of major crops</i>		
Zbiory głównych ziemiopłodów	4	32
<i>Crops production</i>		
Skup ważniejszych produktów roślinnych	5	32
<i>Procurement of major crops</i>		
Przychód i rozchód zbóż podstawowych i ziemniaków	6	32
<i>Resource and use of basic cereals and potatoes</i>		
Przychód i rozchód warzyw i owoców	7	33
<i>Resource and use of vegetables and fruit</i>		
Wartość produkcji sprzedanej wyrobów przemysłu spożywczego (ceny bieżące).....	8	33
<i>Value of sold production of food industry products (current prices)</i>		
Produkcja ważniejszych wyrobów przemysłu spożywczego (pochodzenia roślinnego)	9	34
<i>Production of major food industry products (plant - origin)</i>		
Podaż wybranych towarów konsumpcyjnych (pochodzenia roślinnego)	10	34
<i>Supply of major consumer goods (plant - origin)</i>		
Import i eksport produktów pochodzenia roślinnego według sekcji i działów nomenklatury CN	11	35
<i>Import and export of plant-based products by sections and chapters of CN nomenclature</i>		
Import i eksport ważniejszych towarów rolno-spożywczych (pochodzenia roślinnego) według nomenklatury CN.....	12	36
<i>Import and export of major plant - origin agricultural products by CN nomenclature</i>		
Spożycie niektórych artykułów konsumpcyjnych (pochodzenia roślinnego) na 1 mieszkańca	13	36
<i>Consumption of selected consumer goods (plant - origin) per capita</i>		

Globalna i towarowa produkcja zwierzęca (ceny bieżące)	14	37
<i>Gross and market animal output (current prices)</i>		
Produkcja ważniejszych produktów (pochodzenia zwierzęcego)	15	37
<i>Production of major products (animal - origin)</i>		
Przeciętne ceny ważniejszych produktów zwierzęcych	16	38
<i>Average prices of major animal products</i>		
Skup ważniejszych produktów zwierzęcych	17	39
<i>Procurement of major animal products</i>		
Produkcja, import, eksport i spożycie mięsa, tłuszczów i podrobów	18	39
<i>Production, import, export and consumption of meat, fats and pluck</i>		
Przychód i rozchód mleka	19	41
<i>Resource and use of milk</i>		
Wartość produkcji sprzedanej wyrobów przemysłu spożywczego (ceny bieżące)	20	41
<i>Value of sold production of food industry products (current prices)</i>		
Produkcja ważniejszych wyrobów przemysłu spożywczego (pochodzenia zwierzęcego)	21	42
<i>Production of major food industry products (animal - origin)</i>		
Podaż wybranych towarów konsumpcyjnych (pochodzenia zwierzęcego)	22	43
<i>Supply of major consumer goods (animal - origin)</i>		
Import i eksport zwierząt żywych i produktów pochodzenia zwierzęcego według sekcji i działów nomenklatury CN	23	43
<i>Import and export of livestock and animal products by section and chapters of CN nomenclature</i>		
Import i eksport ważniejszych towarów rolno-spożywczych (pochodzenia zwierzęcego) według nomenklatury CN	24	44
<i>Import and export of selected animal – origin agricultural products according to CN nomenclature</i>		
Spożycie niektórych artykułów konsumpcyjnych (pochodzenia zwierzęcego) na 1 mieszkańca	25	44
<i>Consumption of selected consumer goods (animal - origin) per capita</i>		
Sprzedaż detaliczna towarów (ceny bieżące)	26	45
<i>Retail sales (current prices)</i>		
Obroty handlu zagranicznego wyrobami przemysłu spożywczego i produktami rolnictwa (ceny bieżące)	27	45
<i>Foreign trade turnover of agricultural and consumption products (current prices)</i>		
Import i eksport tłuszczów, olejów i przetworów spożywczych według sekcji i działów nomenklatury CN	28	46
<i>Import and export of fats, oils and prepared foodstuff products by section and chapters of CN nomenclature</i>		
Import i eksport żywności i zwierząt żywych według grup krajów według sekcji SITC (ceny bieżące)	29	47
<i>Import and export of food and live animals by groups of countries and SITC sections (current prices)</i>		
Import i eksport napojów i tytoniu według grup krajów według sekcji SITC (ceny bieżące)	30	48
<i>Import and export of beverages and tobacco by groups of countries and SITC sections (current prices)</i>		

UWAGI METODYCZNE

Zamieszczone w publikacji informacje dotyczące **działalności rolniczej** w zakresie produkcji roślinnej i zwierzęcej prowadzonej przez podmioty gospodarcze niezależnie od sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności do której są zaliczane, opracowano **metodą rodzaju działalności**.

Produkcję rolniczą scharakteryzowano za pomocą podstawowych mierników, tj. globalnej produkcji rolniczej, w tym końcowej i towarowej.

Globalna produkcja rolnicza obejmuje:

- **produkcję roślinną**, tj. surowe (nie przetworzone) produkty pochodzenia roślinnego (zbiory danego roku),
- **produkcję zwierzęcą**, tj. produkcję żywca rzeźnego oraz surowych (nieprzetworzonych) produktów pochodzenia zwierzęcego i przyrost pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego) do którego zaliczono: bydło, trzodę chlewną, owce, konie i drób.

Końcowa produkcja rolnicza stanowi sumę wartości: produkcji towarowej, spożycia naturalnego produktów rolnych pochodzących z własnej produkcji, przyrostu zapasów produktów roślinnych i zwierzęcych oraz przyrostu wartości pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego). Produkcja końcowa, w odróżnieniu od produkcji globalnej, nie obejmuje tych produktów pochodzących z własnej produkcji, które zostały zużyte na cele produkcyjne, np. pasz, materiału siewnego, obornika.

Towarowa produkcja rolnicza stanowi sumę sprzedaży produktów rolnych do skupu i na targowiskach.

Od 2004 r. w produkcji rolniczej (globalnej, końcowej i towarowej) uwzględniono naliczone za dany rok płatności uzupełniające do powierzchni upraw m. in.: chmielu, tytoniu, zbóż, oleistych, strączkowych i roślin przeznaczonych na paszę.

Przy ustalaniu produkcji rolniczej przyjęto:

w cenach bieżących:

- dla skupu, spożycia naturalnego oraz przyrostu pogłowia zwierząt gospodarskich – ceny skupu płacone przez podmioty gospodarcze skupujące produkty rolne bezpośrednio od producentów rolnych (bez podatku od towarów i usług),
- dla sprzedaży targowiskowej – ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach,

- dla zużycia produkcyjnego i zapasów produktów roślinnych – ceny skupu pomniejszone o 5%,

w cenach stałych:

- ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany (dla sprzedaży targowiskowej – ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach, dla pozostałych elementów produkcji – średnie ceny skupu), z wyjątkiem ziemniaków warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego, np. dla 2010 r. – z lat 2009 i 2010.

Wielkość **produkcji** zarówno **roślinnej** jak i **zwierzęcej** opracowano na podstawie sprawozdawczości, wyników badań reprezentacyjnych oraz szacunków¹.

Dane o produkcji **żywca rzeźnego** obejmują skup zwierząt rzeźnych (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu), sprzedaż targowiskową oraz ubój z przeznaczeniem na spożycie naturalne.

Informacje o **skupie produktów rolnych** dotyczą ilości i wartości produktów rolnych (roślinnych i zwierzęcych) skupionych przez podmioty gospodarcze bezpośrednio od producentów.

W publikacji prezentowane są dane o skupie:

- **zbóż podstawowych** dotyczą dostaw pszenicy, żyta, jęczmienia i owsa (łącznie z mieszankami zbożowymi) oraz pszenżyta do punktów skupu, a także do mieszalni pasz, gorzelni,
- **ziemniaków** – dotyczą dostaw do punktów skupu, jak również dostaw do zakładów przetwórstwa przemysłowego (gorzelni, płatkarni, suszarni) i spożywczego,
- **żywca rzeźnego** (bydła, cieląt, trzody chlewnej, owiec, koni i drobiu) – dotyczą tylko zwierząt rzeźnych (łącznie z żywcem skupowanym na eksport), bez skupu zwierząt hodowlanych,
- **trzody chlewnej** – nie obejmują prosiąt i warchlaków.

Dane o ilości i wartości **produkcji wyrobów przemysłu spożywczego** zamieszczone w publikacji **opracowane zostały metodą wyrobów**.

Produkcja sprzedana dotyczy całokształtu działalności podmiotu gospodarczego, tj. zarówno działalności przemysłowej, jak i nieprzemysłowej. Produkcja sprzedana przemysłu obejmuje:

¹ Wynikowy szacunek produkcji głównych ziemiopłodów rolnych i ogrodnich w 2010 r. Wyniki wstępne. Internetowa informacja sygnalna. GUS, Warszawa 17.12.2010 r.

- wartość sprzedanych wyrobów gotowych (niezależnie od tego, czy otrzymano za nie należne opłaty), półfabrykatów i części własnej produkcji;
- wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. zarówno przemysłowych, jak i nieprzemysłowych;
- zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej;
- wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;
- produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

Wartość produkcji sprzedanej wykazana jest w cenach bazowych, tj. bez należnego podatku od towarów i usług (VAT) i podatku akcyzowego, a łącznie z wartością dotacji przedmiotowych do wyrobów i usług.

Ceny bieżące są to ceny faktycznie uzyskiwane przez przedsiębiorstwa w transakcjach sprzedaży z bezpośrednimi odbiorcami za wykonanie dostaw wyrobów, robót lub usług i uwidocznione w fakturach.

Dane o ilości produkcji obejmują produkcję wyrobów gotowych przeznaczonych na sprzedaż, jak również do dalszego przerobu wewnątrz przedsiębiorstwa, wytwarzanych z surowca własnego lub powierzonego. Dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

Grupowania wyrobów dokonano według Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług (PKWiU), opracowanej na podstawie międzynarodowych klasyfikacji i nomenklatur, wprowadzonej rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 29 X 2008 r. (Dz. U. Nr. 207, poz. 1293).

Począwszy od 1 maja 2004 r. tj. od momentu przystąpienia Polski do Unii Europejskiej, funkcjonują systemy **statystyki obrotów handlu zagranicznego** oparte na źródłach informacji:

- deklaracji INTRASTAT w zakresie wymiany towarowej z państwami członkowskimi UE,
- zgłoszeniach celnych w zakresie obrotów realizowanych z krajami niebędącymi członkami UE,
- alternatywne źródła danych wykorzystywane od 1 stycznia 2006 r. do rejestracji obrotów tzw. „towarami specyficznymi”, tj. energią elektryczną, gazem ziemnym, produktami morskimi, militarnymi.

Dane otrzymane z tych źródeł tworzą jednolity zbiór statystyki handlu zagranicznego, która opiera się na metodologii Departamentu Statystyki Organizacji Narodów Zjednoczonych.

Statystyka handlu zagranicznego nie obejmuje swym zakresem:

- usług, z wyjątkiem towarów dostarczonych w celu uszlachetniania i po uszlachetnieniu,
- towarów będących przedmiotem tranzytu,
- towarów umieszczonych czasowo w składach celnych i wolnych obszarach celnych (WOC),
- towarów dopuszczonych czasowo do obrotu, poza obrotem uszlachetniającym,
- środków płatniczych i papierów wartościowych,
- towarów przeznaczonych dla placówek dyplomatycznych,
- złota monetarnego.

Wartość importu została wykazana na warunkach **cif** port polski lub **franco** granica polska, tzn. łącznie z kosztami transportu i ubezpieczenia do granicy polskiej. **Wartość eksportu** została podana na bazie **fob**, tj. na warunkach franco granica lub fob port kraju dostawcy.

Dane dotyczące obrotów według grup krajów oraz poszczególnych krajów wykazano:

- w imporcie – według kraju pochodzenia,
- w eksporcie – według kraju przeznaczenia.

Za **kraj pochodzenia** uważa się kraj, w którym towar został wytworzony, obrobiony lub przerobiony i w tym stanie nadszedł do polskiego obszaru celnego. Za **kraj przeznaczenia** przyjmuje się kraj konsumpcji, tj. kraj, w którym towar zostanie ostatecznie zużyty.

W publikacji zaprezentowano dane o obrotach handlu zagranicznego według następujących grup krajów:

- **Unia Europejska**, tj. Austria, Belgia, Cypr, Dania, Estonia, Finlandia, Francja wraz z Monako i departamentami zamorskimi (Reunion, Gwadelupą, Martyniką, Gujaną Francuską), Grecja, Hiszpania, Irlandia, Litwa, Luksemburg, Łotwa, Malta, Niderlandy, Niemcy, Portugalia, Republika Czeska, Słowacja, Słowenia, Szwecja, Węgry, Wielka Brytania, Włochy oraz Bułgaria i Rumunia,

- **Europa Środkowo-Wschodnia**, tj. Albania, Białoruś, Chorwacja, Mołdowia, Rosja i Ukraina,
- **EFTA**, tj. Islandia, Liechtenstein, Norwegia wraz ze Svalbard i Jan Mayen, Szwajcaria.

Wartość importu i eksportu podano w złotych. Przeliczenie z walut obcych na złote dokonuje się według aktualnej tabeli kursowej Narodowego Banku Polskiego. W 2008 r. w eksporcie 235,88 zł za 100 dolarów USA, w imporcie 236,14 zł za 100 dolarów USA, natomiast kurs za 100 euro wyniósł w eksporcie 348,74 zł, a w imporcie 348,92 zł, a w 2009 r. w eksporcie 309,75 zł za 100 dolarów USA, w imporcie 309,81 zł za 100 dolarów USA, natomiast kurs za 100 euro wyniósł w eksporcie 430,92 zł, a w imporcie 430,94 zł. W 2010 r. w eksporcie 301,12 zł za 100 dolarów USA, w imporcie 301,14 zł za 100 dolarów USA, natomiast kurs za 100 euro wyniósł w eksporcie 399,64 zł, w imporcie 399,60 zł.

Dla potrzeb niniejszej publikacji, uwzględniając nomenklaturę CN, podzielono produkty w obrotach handlu zagranicznego na:

- towary rolno-spożywcze pochodzenia roślinnego,
- towary rolno-spożywcze pochodzenia zwierzęcego,
- tłuszcze, oleje i przetwory spożywcze, które są towarami zarówno pochodzenia roślinnego jak i zwierzęcego.

Szczegółowe wyjaśnienia metodyczne zawarte są w rocznikach branżowych – w Roczniku Statystycznym Przemysłu, Roczniku Statystycznym Handlu Zagranicznego i Roczniku Statystycznym Rolnictwa.

Uwaga!

- ◆ *Ze względu na elektroniczną technikę przetwarzania danych, w niektórych Przypadkach sumy składników mogą różnić się od podanych wielkości „ogółem”.*
- ◆ *Przy przeliczeniach na 1 mieszkańca w zakresie spożycia niektórych artykułów konsumpcyjnych (pochodzenia roślinnego i zwierzęcego) przyjęto następującą metodologię: produkcja powiększona o import, pomniejszona o eksport oraz o ubytki i straty produktów rolnych u producentów i w obrocie, z uwzględnieniem zmiany stanu zapasów, w magazynach handlowych (hurtu i detalu) i u producentów. Do przeliczeń przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 30 VI.*

METHODOLOGICAL NOTES

*Information contained in this publication regards **agricultural activity in the area of crop and animal production** conducted by economic entities regardless of the branch of the NACE rev.1 in which they are included. The data were compiled by means of **the kind-of-activity method**.*

Agricultural production is characterized by basic indicators, i.e.: gross output (including final and market output).

Gross agricultural output includes:

- **crop output**, i.e., raw (not processed) products of plant origin (harvests for a given year);
- **animal output**, i.e., production of animals for slaughter, raw (not processed) products of animal origin as well as the increase in farm animal stocks (livestock — the basic and working herd), which include: cattle, pigs, sheep, horses and poultry.

Final agricultural output is the sum of the following values: market output, own consumption of agricultural products from own production, increases in inventories of products of plant and animal origin and the increase in farm animal stocks (livestock — the basic and working herd). Final output, as opposed to gross output, does not include those products from own output that were utilized for production purposes, e.g. feed, sown material, manure.

Agricultural market output is the sum of agricultural product sales at procurement centres and on marketplaces.

Since 2004 value of agricultural output (gross agricultural output, final agricultural output, agricultural market output) was increased by subsidies to products. Subsidies included among others: hop, tobacco, cereals, oil plants, pulses and plants designated for feeds.

The following prices were assumed for calculating agricultural output:

in current prices:

- for procurement of agricultural products, own consumption and increases in farm animal stocks — procurement prices paid by economic entities purchasing agricultural products directly from agricultural producers (excluding value added tax),
- for market sales — prices received by farmers at marketplaces,

- *for production consumption and stocks of products of plant origin — purchase prices less 5%;*

in constant prices:

- *current prices for the year preceding the surveyed year (for market sales — prices received by farmers at marketplaces, for other elements of production — average procurement prices), excluding potatoes, vegetables and fruit, for which the average prices for two consecutive years, i.e., the year preceding the surveyed year and the survey year, e.g. for 2010 — the prices from 2009 and 2010 are assumed.*

*Data regarding **crop** and **animal output** were compiled on the basis of reporting, sample surveys results and estimates².*

*Data on production of **animals for slaughter** concern the purchase of animals for slaughter (excluding animals selected for further breeding), market sales and slaughter intended for own consumption.*

*Information on **procurement of agricultural products** concerns quantity and the value of agricultural products purchased by economic entities directly from producers.*

In this publication data about procurement are presented:

- ***basic cereals**, concern delivery of wheat, rye, barley and oats (including cereal mixed) as well as triticale to procurement centres, as well as to mixing feed companies and alcohol distillery,*
- ***potatoes**, concern delivery to procurement centres, also delivery to alcohol distillery, companies producing potato flakes and drying houses as well as supplies to food processing plants,*
- ***animals for slaughter** (cattle, pigs, sheep, horses and poultry) concern only animals for slaughter (including animals purchased for exports purposes), excluding animals for breeding,*
- ***pigs**, excluding piglets and young pigs.*

*In this publication data were included regarding quantity and **value of manufacture of food products**, compiled using the grouping of products.*

² The final estimation of agricultural and horticultural crop output in 2010. Preliminary results. Online information. GUS, Warsaw 17.12.2010 r.

Sold production concerns the total activity of an economic entity, i.e., both industrial and non-industrial production. Sold production of industry includes:

- the value of finished products sold (regardless of whether or not payments due were received for them), semi-finished products and parts of own production;
- the value of paid work and services rendered, i.e., both industrial and non-industrial;
- lump sum agent fees in the case of concluding an agreement on commission terms or full agent fees in the case of concluding an agency agreement;
- The value of products in the form of settlements in kind;
- Products designated for increasing the value of own fixed assets.

The value of sold production is reported at the base prices, i.e. excluding goods and services tax (VAT) and excise tax, including the value of donations in objects for the purpose of goods and services.

Current prices are prices actually received by enterprises during sale transactions with direct receivers, for completion of delivery of products, works or services, and included in invoices.

Data on quantity of production include production of finished goods for sale, as well as for further processing within the enterprise, produced from supplied or one's own raw material. They regard economic entities in which the number of employees exceeded nine persons.

The grouping of products is presented on the basis of the Polish Classification of Products and Services (PKWiU) compiled on the basis of the following international classification and nomenclature, introduced by a decree of the Council of Ministers, dated 29 X 2008 (Journal of Laws No. 207, item 1293).

Since 1 May 2004 (since the day of Polish accession to EU), **Polish foreign trade statistics** is based on systems:

- INTRASTAT declaration in scope of trade turnover with EU member countries,
- Customs declarations in scope of Polish trade turnover with EU non-member countries,
- alternative data sources which register since 1 January 2006 the specific goods and movements: electricity and gas, sea products, military goods.

Data received from these sources create unified set of foreign trade statistics which is based on UN Statistics Division methodology.

Following transactions are not included in foreign trade statistics:

- *trade with services, excluding inward and outward processing,*
- *commodities in transit,*
- *commodities placed temporarily in customs warehouses and in duty free zone,*
- *commodities admitted to temporary (excluding inward and outward processing),*
- *means of payment and securities,*
- *commodities for diplomatic institutions,*
- *monetary gold.*

*The value of imports is shown in terms of **cif** Polish port or **franco** Polish border, including transport and insurance costs to the Polish border. The value of exports is shown on the **job** basis, that is in terms of franco border or **job** port of the country of delivery.*

Data regarding turnover according to groups of countries were presented:

- *in imports – according to the country of origin,*
- *in exports – according to the country of destination.*

Country of origin is the country where the commodity was produced or processed and in this form entered the Polish customs zone. Country of destination is the country of consumption that is the country where the commodity will be finally used or processed.

In this publication data on foreign trade turnover is presented according to the following groups of countries:

- *European Union: Austria, Belgium, Cyprus, Denmark, Estonia, Finland, France including Monaco and the French overseas departments (French Guiana, Guadeloupe, Martinique and Reunion), Greece, Spain, Ireland, Lithuania, Luxembourg, Latvia, Malta, Netherlands, Germany, Portugal, Czech Republic, Slovakia, Slovenia, Sweden, Hungary, Great Britain, Italy, as well Bulgaria and Romania,*
- *Central and Eastern European countries: Albania, Belarus, Croatia, Moldova, Russian Federation, Ukraine,*
- *EFTA: Iceland, Liechtenstein, Norway including Svalbard Archipelago and Jan Mayen Island and Switzerland.*

The value of imports and exports were given in PLN Conversions of foreign currencies into PLN are made on the basis of the average exchange rates published by the National Bank

of Poland (NBP). In 2008 the average exchange rate achieved the level of: in exports 235,88 PLN for 100 USD, in imports 236,14 PLN for 100 USD, whereas average exchange rate for 100 euro amounted in exports to 348,74 PLN and in import 348,92 PLN; in 2009 in exports 309,75 PLN for 100 USD, in imports 309,81 PLN for 100 USD, whereas average exchange rate for 100 euro amounted in exports to 430,92 PLN and in import 430,94 PLN; in 2010 in export 301,12 PLN for 100 USD, in import 301,14 PLN for 100 USD, whereas average exchange rate for 100 euro amounted in exports to 399,64 PLN and in import 399,60 PLN.

For the needs of this publication and taking into account the Combined Nomenclature (CN) the products in foreign trade turnover were divided into:

- agricultural products of plant origin,
- agricultural products of animal origin,
- fats, oils and prepared foodstuffs, being both goods of plant origin as well as of animal origin.

Detailed methodological explanations are included in the Statistical Yearbook of Industry, the Yearbook of Foreign Trade Statistics and the Statistical Yearbook of Agriculture.

Attention!

- ◆ Due to the electronic method of data processing, in some cases component totals can differ from the amount given in the item total.
- ◆ In calculations per capita as regards consumption of some foodstuffs (or plant and animal origin) the following methodology has been used: production increased by imports, decreased by exports as well as by wastes and losses of agricultural products of producers and in turnover and including changes in inventories, in trade warehouses (wholesale and retail) and at producers.

The total number of population as of 30 VI was used in calculations.

UWAGI ANALITYCZNE

W 2010 r. kondycja polskiej gospodarki wyglądała stosunkowo dobrze na tle pozostałych krajów Unii Europejskiej. Głównym czynnikiem wzrostu gospodarczego (jeden z najlepszych wyników w Unii Europejskiej) był popyt wewnętrzny. W 2010 r. wystąpiło znaczne ożywienie w polskim handlu zagranicznym. Eksport odbudował się po załamaniu w 2008 r., import również wyraźnie wzrósł, jednak był niższy niż dwa lata wcześniej, czyli przed załamaniem handlu zagranicznego w wyniku globalnego kryzysu.

W rolnictwie, podobnie jak w trzech latach poprzednich, notowany był spadek **wolumenu globalnej produkcji rolniczej** (w cenach stałych). W stosunku do 2009 r. wolumen (ilość produkcji globalnej) zmniejszył się o 2,1% w wyniku spadku poziomu produkcji roślinnej o 7,7% pomimo wzrostu poziomu produkcji zwierzęcej o 4,1%. **Wolumen produkcji roślinnej** zmniejszył się w wyniku zmniejszenia zbiorów większości głównych ziemiopłodów. Na wielkość zbiorów wpłynęły przede wszystkim warunki agrometeorologiczne w trakcie wegetacji (czynnik plonotwórczy), jak również brak znaczących zmian w wielkości powierzchni większości upraw. **Wolumen produkcji zwierzęcej** zwiększył się w wyniku wzrostu produkcji żywca rzeźnego (wzrost produkcji żywca drobiowego oraz żywca wieprzowego), przy spadku ilości produkcji mleka krowiego.

W rolnictwie, podobnie jak w trzech latach poprzednich, notowany był wzrost **wartości globalnej produkcji rolniczej** (w cenach bieżących). W stosunku do 2009 r. globalna produkcja rolnicza zwiększyła się o 6,7% w wyniku wzrostu produkcji roślinnej – o 9,1% oraz zwierzęcej – o 4,1%. Na wzrost wartości produkcji roślinnej miał wpływ wysoki wzrost cen, przy jednoczesnym zmniejszeniu zbiorów. Na wzrost wartości produkcji zwierzęcej miał wpływ między innymi wzrost wartości produkcji mleka krowiego (wzrost cen przy niewielkim spadku wolumenu) oraz w mniejszym stopniu wzrost wartości produkcji drobiarskiej (spadek cen drobiu przy wzroście wolumenu). W 2010 r. ważniejsze kategorie produkcji rolniczej w cenach bieżących na tle dwóch poprzednich lat kształtowały się następująco:

globalna produkcja rolnicza wyniosła 85267,5 mln zł i była wyższa o 6,7% niż w 2009 r. (79907,9 mln zł) i o 2,6% niż w 2008 r. (83126,5 mln zł),

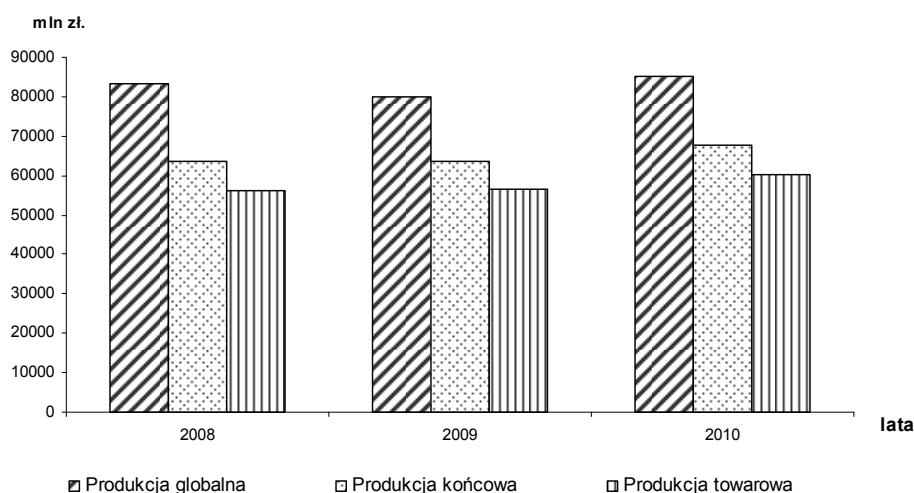
końcowa produkcja rolnicza wyniosła 67571,1 mln zł i była większa o 6,0% niż roku poprzednim (63727,3 mln zł) i o 6,4% niż w 2008 r. (63523,9 mln zł),

towarowa produkcja rolnicza wyniosła 60310,8 mln zł i była wyższa o 7,0% niż przed rokiem (56378,9 mln zł) i o 7,2% niż w 2008 r. (56265 mln zł).

W 2010 r. udział produkcji towarowej w produkcji globalnej zwiększył się w stosunku do roku poprzedniego (o 0,1 pkt. proc.) do 70,7% i był nieznacznie wyższy (o 3,0 pkt. proc.) od ponad 67,7% udziału notowanego w 2008 r. W omawianych latach widoczny jest systematyczny wzrost udziału towarowej produkcji w globalnej produkcji rolniczej. Wpływa na to szereg czynników, między innymi zmiany w strukturze produkcji, zmiany cen produktów rolnych oraz kształtowanie popytu na te produkty zarówno na rynku krajowym jak i na rynkach światowych.

Wartość produkcji globalnej, końcowej i towarowej w latach 2008-2010 prezentuje poniższy wykres.

Wyk. 1. **PRODUKCJA ROLNICZA (ceny bieżące)**

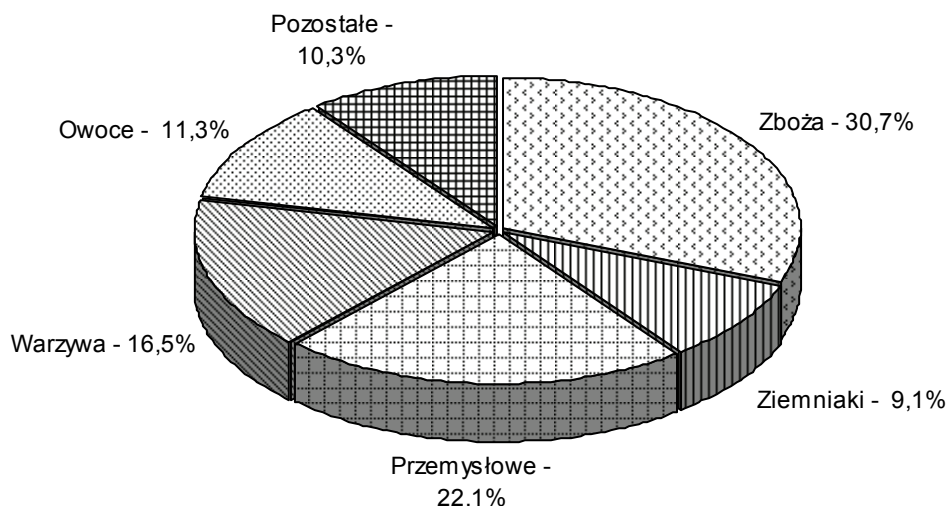
W 2010 r., w porównaniu z rokiem poprzednim, odnotowano wzrost **wartości globalnej produkcji roślinnej** w cenach bieżących. Na wzrost wartości tej produkcji wpłynął przede wszystkim wysoki wzrost cen ziarna, po zanotowanym w roku poprzednim znacznym spadku cen zbóż. W rezultacie przy spadku wolumenu produkcji podstawowych ziemioplodów **wartość sprzedanych produktów roślinnych do skupu i na targowiskach** w cenach bieżących wzrosła w stosunku do roku poprzedniego o **9,9%**. W związku z tym wzrosła również wartość towarowej produkcji roślinnej przeliczona na 1 ha użytków rolnych – z 1527 zł w 2009 r. do 1742 zł w 2010 r.

W 2008 i 2009 r., wysokie zbiory zbóż w Unii Europejskiej i na świecie wpływały na utrzymywanie się spadkowych tendencji cen ziarna. W 2010 r. przy spadku wolumenu produkcji i wzroście cen, towarowa produkcja zbóż (w cenach bieżących) zwiększyła się w stosunku do roku poprzedniego o 9,6%. W 2010 r. (w porównaniu do 2009 r.) w strukturze towarowej produkcji roślinnej zmniejszył się udział towarowej produkcji zbóż – o 0,1 pkt. proc. Przy spadku zbiorów owoców wynoszącym 24,9% (w stosunku do zbiorów w roku

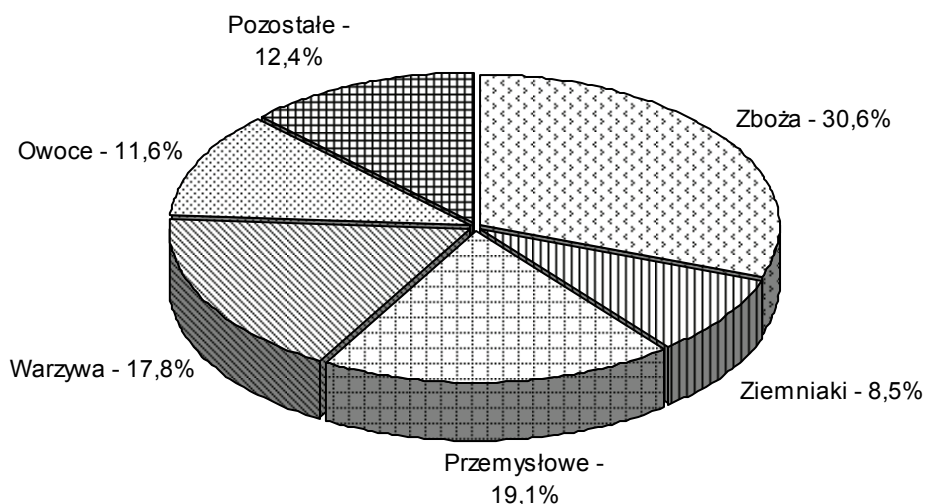
poprzednim) zwiększył się ich udział w towarowej produkcji roślinnej (o 0,3 pkt. proc.). Wzrósł też udział warzyw (o 1,3 pkt. proc.).

W porównaniu z rokiem poprzednim w towarowej produkcji roślinnej zmniejszył się natomiast udział upraw przemysłowych (o 3 pkt. proc.), w tym buraków cukrowych (o 1,5 %) i ziemniaków (o 0,6 pkt. proc.). Zmiany w strukturze towarowej produkcji roślinnej w ostatnich dwóch latach przedstawia wykres 2 i 3.

Wyk. 2. STRUKTURA ROŚLINNEJ PRODUKCJI TOWAROWEJ W 2009 R. (ceny bieżące)

Wyk. 3. STRUKTURA ROŚLINNEJ PRODUKCJI TOWAROWEJ W 2010 R. (ceny bieżące)

W 2010 r. udział skupu w globalnej produkcji rolniczej (w cenach bieżących) i wynosił 48,5% wobec 46,5 % przed rokiem. Skup produktów roślinnych w globalnej produkcji roślinnej stanowił 30,1%, podczas gdy w 2009 r. – 27,9 %.

W latach 2008-2010 wystąpiły następujące zmiany udziału skupu w zbiorach podstawowych produktów roślinnych:

- pszenicy – 41,8% w 2008 r. wobec 57,3% w 2009 r. i 59,1% w 2010 r.,
- warzyw – 23,8% w latach 2008 i 2009 r. wobec 27,4% w 2010 r.,
- owoców – 35,8% w 2008 r., 60,0% w 2009 r. i 59,0% w 2010 r.,
- ziemniaków odpowiednio – 11,4% i 11,5% i 13,0% w 2010 r.

W **bilansach podstawowych grup produktów roślinnych**, tj. zbóż, ziemniaków, warzyw i owoców **udział importu i eksportu** jest zróżnicowany. W latach 2008-2010 dla wymienionych upraw udział importu w przychodach zbóż podstawowych, ziemniaków, warzyw i owoców stanowił odpowiednio: 5,3%, 2,57%, 6,6% i 26,8%, a udział eksportu w rozchodach odpowiednio: 6,52%, 4,03%, 15,5% i 21,18%.

W sezonie 2009/2010, w porównaniu z okresem poprzednim, wystąpił wzrost wolumenu eksportu zbóż, ziemniaków oraz importu ziemniaków i warzyw.

Udział wolumenu importu zbóż w przychodach ogółem w roku gospodarczym 2009/2010 stanowił 4,7%, w roku 2008/2009 – 5,6%, a w roku 2007/2008 – 5,8%. Natomiast udział eksportu w rozchodach ogółem wahał się od 8,2% w roku 2009/2010 do 7,9% w roku 2008/2009 i 3,3% w roku 2007/2008.

W bilansie ziemniaków udział importu w przychodach w roku gospodarczym 2009/2010 stanowił 3,7%, w 2008/2009 2,2%, a w 2007/2008 – 1,9%. Udział eksportu w rozchodach w roku 2009/2010 wynosił 4,7%, w 2008/2009 – 4,1% i w 2007/2008 – 3,4%.

W bilansie warzyw w roku 2009/2010 import warzyw stanowił 6,8% przychodów, a eksport 13,8% rozchodów. W sezonie 2008/2009 udział importu w przychodach stanowił 6,9%, a udział eksportu w rozchodach 15,1%. W 2007/2008 import warzyw stanowił 6,1% przychodów, a eksport 16,3% rozchodów.

W roku 2009/2010 udział importu owoców w przychodach wynosił 22,0%, a udział eksportu w rozchodach 20,7%. W 2008/2009 roku udział importu tych produktów w przychodach stanowił 22,1%, a udział eksportu w rozchodach wyniósł 21,2%, podczas gdy w poprzednim sezonie wynosił odpowiednio 42,4% i 21,9,0%.

Spożycie podstawowych produktów w przeliczeniu na 1 mieszkańca kształtowało się następująco:

- zboża – w 2008 r. – 112 kg, w 2009 r. – 111 kg, w 2010 r. – 110 kg,
- ziemniaki – w 2008 r. – 118 kg, w 2009 r. – 116 kg, w 2010 r. – 112 kg,
- warzywa – w 2008 r. – 115 kg, w 2009 r. – 116 kg, w 2010 r. – 108 kg,
- owoce – w 2008 r. – 55,0 kg, w 2009 r. – 55,5 kg, w 2010 r. – 45,0 kg.

Poziom spożycia większości artykułów żywnościowych zależy przede wszystkim od wielkości dochodów gospodarstwa domowego i kształtowania się cen detalicznych tych artykułów. W 2010 r. utrzymała się tendencja spadkowa spożycia ziarna zbóż (w przeliczeniu na przetwory), ziemniaków, warzyw oraz owoców.

W stosunku do roku poprzedniego nieznacznie zwiększyła się wartość produkcji sprzedanej większości wyrobów przemysłu spożywczego. W największym stopniu zwiększyła się (w cenach bieżących) produkcja przemiału zbóż – o 10,1% oraz cukru – o 3,6%. Spadek produkcji sprzedanej wynoszący 5,4% dotyczył wyrobów tytoniowych.

Tabl. 1. Obroty handlu zagranicznego ogółem w 2010 r.

Wyszczególnienie	Zł	EUR	2009 = 100	
	w mln		zł	EUR
Eksport	481058,2	120373,1	113,7	122,6
W tym UE.....	380679,4	95286,3	113,0	121,8
Import	536220,6	134188,4	115,7	124,8
W tym UE.....	318974,5	79848,7	111,3	120,0
Saldo	-55162,4	-13815,3	X	X
W tym UE.....	61704,9	15437,6	X	X

W 2010 r. zaobserwowano wyraźne ożywienie w polskich obrotach handlowych. Eksport w cenach bieżących wyniósł 481,1 mld zł, a import 536,2 mld zł. W porównaniu z rokiem poprzednim eksport wzrósł o 13,7% (wcześniej porównując rok 2009 do roku 2008 wyniósł 4,4%), natomiast import wzrósł o 15,7% (w porównaniu roku 2009 do 2008 zmalał o 6,8%) Mimo zauważalnego ożywienia gospodarczego odnotowano wzrost deficytu wymiany handlowej, po tym jak w roku poprzednim odnotowano wyraźną jego redukcję. Ujemne saldo kształtowało się na poziomie -55,1 mld zł, podczas gdy w 2009 r. wynosiło -40,1 mld zł, w 2008 r. -91,6 mld zł, a w 2007 r. -70,3 mld zł. W 2010 r. eksport i import towarów wyrażony w euro był wyższy odpowiednio o 22,6% i o 24,8% niż w roku poprzednim. Wobec powyższego saldo obrotów, nadal ujemne zwiększyło się z -9,3 mld EUR przed rokiem do -13,8 mld EUR.

W 2010 r. przywrócony został wzrost importu **wyrobów przemysłu spożywczego i produktów rolnictwa** w cenach bieżących, przy dalszym wzroście eksportu tych towarów. Wzrost **ogólnej wartości importu** w cenach bieżących (536220,6 mln zł) wyniósł 15,7%. Przed rokiem notowany był spadek importu (463382,6 mln zł), który w skali roku osiągnął

6,8%. W 2010 r. **ogólna wartość eksportu** tych wyrobów wyniosła 481058,2 mln zł i przekroczyła poziom ubiegłoroczny o 13,7%. W 2009 r. i w 2008 r. przy eksporcie wynoszącym odpowiednio 423242 mln zł i 405383,1 mln zł, dynamika jego wzrostu wynosiła stosownie 4,4% i 4,9%. W 2010 r. w wyniku zmian zaistniałych w relacjach eksport-import radykalnie zwiększyło się ujemne **saldo obrotów** wyrobami przemysłu spożywczego i produktami rolnictwa. Deficyt wymiany towarowej tej grupy wyrobów wynosił 55162,4 mln zł wobec 91645,2 mln zł w 2008 r. i 40140,6 mln zł w 2009 r.

Tabl. 2. Obroty handlu zagranicznego wyrobami przemysłu spożywczego i produktami rolnictwa w cenach bieżących

Wyszczególnienie	2008	2009	2010
	w milionach złotych		
	Import		
Ogółem	497028,3	463382,6	536220,6
w tym:			
Przetwory spożywcze.....	13936,4	16559,2	18141,5
Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego	8827,0	11035,3	11856,0
Produkty pochodzenia roślinnego.....	11161,2	10738,9	11647,0
Tłuszcze i oleje.....	2005,2	1760,7	2002,0
	Eksport		
Ogółem	405383,1	423242,0	481058,2
w tym:			
Przetwory spożywcze.....	18023,7	22728,7	24854,4
Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego	14239,9	15666,8	18033,1
Produkty pochodzenia roślinnego.....	7498,2	10116,0	9803,6
Tłuszcze i oleje.....	1061,1	1105,1	1288,6

W 2010 r. podobnie jak w latach poprzednich notowany był wzrost obrotów zagranicznych **przetworami spożywczymi**. Rok ten przyniósł jednak osłabienie handlu tymi towarami, po tym jak w roku 2009 wystąpiło wzmocnienie tendencji wzrostowej obrotów zagranicznych przetworami spożywczymi.

W 2010 r. wzrost **wartości importu i eksportu przetworów spożywczych** w skali roku wynosił w odpowiednio 9,6% i 9,4% i był niższy stosownie o 9,2 pkt. proc. i o 16,7 pkt. proc. niż wzrost wartości w roku poprzednim. Wartość zakupionych przetworów spożywczych w cenach bieżących w 2010 r. wyniosła 18141,5 mln zł, w 2009 r. – 16559,2

mln zł, a w 2008 r. 13936,4 mln zł i w skali roku była wyższa odpowiednio o 9,6%, o 18,8% i o 9,3%. W 2010 r. zwiększyła się również **wartość eksportu** przetworów spożywczych. W cenach bieżących wynosiła 24854,4 mln zł i była o 9,4% większa niż w 2009 r., wobec danych dla 2008 r. odpowiednio 22728,7 mln zł i wzrostu o 26,1%. W handlu zagranicznym wyrobami przemysłu spożywczego, podobnie jak w poprzednich latach, odnotowano dodatnie saldo obrotów – plus 6712,9 mln zł, przy czym w porównaniu do 2009 r. (plus 6169,5 mln zł) saldo obrotów było wyższe o 8,8%. W 2010 r. udział **wartości (w cenach bieżących) importowanych przetworów spożywczych** w ogólnej wartości importu wyrobów przemysłu spożywczego i produktów rolnictwa wyniósł 3,4%, tj. podobnie jak w roku poprzednim (3,6%). Udział **wartości eksportowanych przetworów spożywczych** stanowił odpowiednio 5,2% i był podobny jak w poprzednim roku (5,4%).

W 2010 r. w **obrotach zagranicznych produktami pochodzenia roślinnego wartość importu** w cenach bieżących wyniosła 11647,0 mln zł i była o 8,5% większa niż przed rokiem. W 2009 r. wartość importu tych towarów wynosiła 10738,9 mln zł i była mniejsza o 3,8% niż w 2008 r. (11161,2 mln zł).

W 2010 r. w strukturze importu nadal dominował import owoców i orzechów jadalnych, których wartość w cenach bieżących wyniosła 3783,4 mln zł, co stanowiło 32,5% ogólnej wartości importowanych produktów pochodzenia roślinnego. W 2009 r. wartość sprowadzonych do kraju owoców i orzechów jadalnych (3480,0 mln zł) kształtowała się na niższym poziomie, a jej udział w imporcie produktów pochodzenia roślinnego był zbliżony do notowanego w 2009 r. i wynosił 32,4 %. Znaczącą pozycję w imporcie zajmowały również warzywa (2023,9 mln zł, tj. 17,4% w imporcie produktów roślinnych ogółem) oraz grupa produktów w skład której wchodzi kawa, herbata i przyprawy (1717,7 mln zł, tj. 14,8 % w imporcie produktów roślinnych ogółem). W 2010 r. wydatki na zakup zbóż (1043,6 mln zł) były nieco wyższe od wydatków na zakup drzew i innych roślin (939,2 mln zł) i w strukturze importu stanowiły 9,0% ogółu wydatków (udział zakupu drzew i innych roślin był niższy i wynosił 8,1%).

Wartość eksportu produktów pochodzenia roślinnego wzrosła z 7498,2 mln zł w 2008 r. do 10116,0 mln zł w 2009 r., a następnie w 2010 r. zmalała do 9803,6 mln zł. Po wysokim wzroście wartości eksportu tych produktów w 2009 r. w stosunku do roku 2008 (o 34,9% w cenach bieżących) odnotowano w roku 2010 r. spadek wartości eksportu tych produktów w stosunku do roku poprzedniego o 3,1% (w cenach bieżących). W 2010 r. wartość eksportu zbóż była o 30,7% mniejsza niż przed rokiem (w 2009 r. – czterokrotnie większa niż w 2008 r.). Po wysokiej dynamice wzrostu sprzedaży kawy, herbaty i przypraw

w roku 2009 (76,3%) i produktów przemysłu młynarskiego (50,7%), w 2010 r. zanotowano odpowiednio wzrost o 0,5% i spadek o 3,4%.

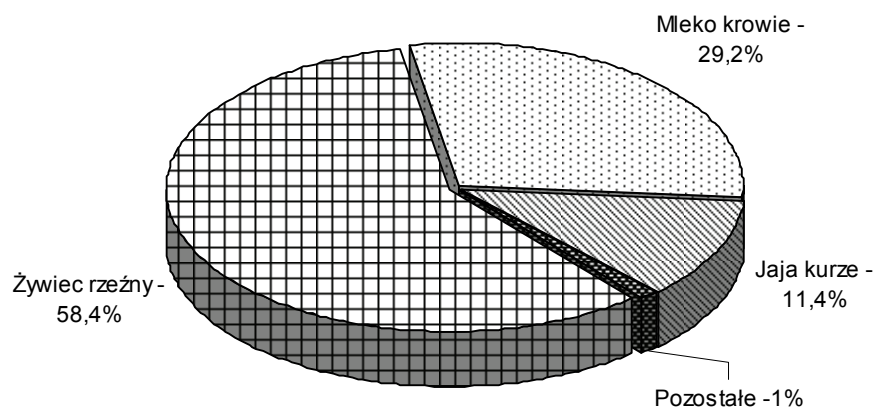
W strukturze eksportu w 2010 r. dominował eksport warzyw (3032,8 mln zł), owoców i orzechów jadalnych (2817,2 mln zł), oraz zbóż (1272,9 mln zł), których udział w wartości eksportowanych produktów pochodzenia roślinnego wynosił odpowiednio 30,9%, 28,7% i 13,0%.

W wyniku zmian zachodzących w relacjach eksport-import odnotowano pogorszenie w obrotach handlu zagranicznego produktami pochodzenia roślinnego. **Ujemne** saldo obrotów (minus 1843,4 mln zł) zwiększyło się w stosunku do 2009 r. (minus 622,9 mln zł) i zmniejszyło do 2008 r. (minus 3663,0 mln zł). W 2010 r. udział wartości importowanych produktów **pochodzenia roślinnego** w imporcie wyrobów przemysłu spożywczego i produktów rolnictwa (w cenach bieżących) zmniejszył się o 0,1 pkt. proc. w porównaniu z 2009 r. i wynosił 2,2%. Zmniejszył się również – o 0,4 pkt. proc. udział wartości eksportowanych produktów pochodzenia roślinnego i wynosił 2,0%.

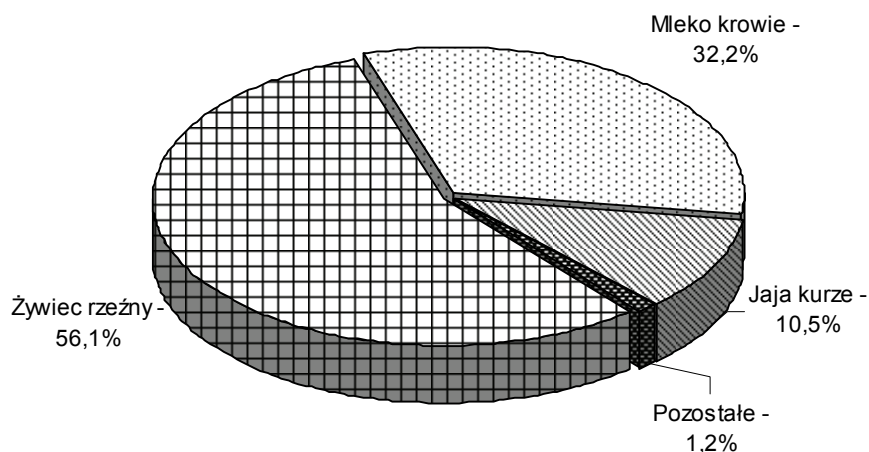
W 2010 r. w **produkcji zwierzęcej**, przy zmniejszonych zbiorach zbóż i wzroście ich cen oraz spadku cen żywca rzeźnego odnotowano spadek zainteresowania krajową produkcją trzody chlewnej (spadek ilości loch prośnych, przy wzroście pogłowia trzody chlewnej) i dalsze zahamowanie zainteresowania odchowem bydła krajowego (spadek ilości krów i nieznaczny spadek pogłowia bydła), oraz spadek wolumenu produkcji mleka, znaczne zwiększenie wolumenu produkcji drobiarskiej. **Globalna produkcja zwierzęca** w cenach bieżących (39568,3 mln zł) była o 4,1% większa od notowanej przed rokiem. Wzrost produkcji wynikał przede wszystkim ze wzrostu produkcji mleka krowiego (o 15,5%). W porównaniu z rokiem poprzednim odnotowano spadek produkcji globalnej żywca rzeźnego. Krajowa produkcja żywca wieprzowego kształtowała się na jeszcze niższym poziomie niż w okresie załamania w 2008 r. (9958,1 mln zł). W 2010 r. krajowa produkcja żywca wieprzowego wynosiła 9269,8 mln zł. i była niższa (o 7,6%) niż przed rokiem. Zmniejszyła się również produkcja jaj (o 8,0%). Wzrosła produkcja żywca drobiowego (o 4,5%) i produkcja żywca wołowego (bez cieląt) o 1,0%.

W 2010 r. w strukturze towarowej produkcji rolniczej udział towarowej produkcji zwierzęcej zmniejszył się do 55,1% wobec 56,3% w roku poprzednim. Zmiany zachodzące w strukturze towarowej produkcji zwierzęcej w ostatnich dwóch latach przedstawia wykres 4 i 5.

Wyk. 4. STRUKTURA ZWIERZĘCEJ PRODUKCJI TOWAROWEJ W 2009 R. (ceny bieżące)

Wyk. 5. STRUKTURA ZWIERZĘCEJ PRODUKCJI TOWAROWEJ W 2010 R. (ceny bieżące)

W 2010 r., w porównaniu z rokiem poprzednim, udział sprzedaży żywca rzeźnego w towarowej produkcji zwierzęcej (w cenach bieżących) – przy spadku udziału trzody chlewnej (o 1,8 pkt. proc.) i udziału produkcji żywca wołowego (o 0,4 pkt. proc.) oraz udziału jaj kurzych (o 0,9 pkt. proc.) – wynosił 56,1%, podczas gdy w 2009 r. – 58,4%. W skali roku zwiększył się udział produkcji mleka krowiego (o 3 pkt. proc.), przy niezmiennym udziale żywca drobiowego (19,9%).

W ostatnich latach udział skupu podstawowych produktów zwierzęcych w produkcji kształtował się następująco:

- żywca rzeźnego – w 2008 r. – 80,3%, w 2009 r. – 82,7%, w 2010 r. – 85,5%,
- mleka – w 2008 r. – 72,0% i w 2009 r. – 73,5%, w 2010 r. – 73,5%

W 2010 r. w **bilansie mięsa, tłuszczów i podrobów** (w wadze schłodzonej) import mięsa surowego, podrobów i tłuszczów oraz przetworów na 1 mieszkańca wynosił 17,0 kg wobec 17,4 kg w 2009 r. i 15,3 kg w 2008 r. Malejący import wynikał przede wszystkim ze

wzrostu produkcji mięsa wieprzowego (w stosunku do 2009 r. – o 9,8%) oraz drobiowego (w stosunku do 2009 r. – o 10,4%). W przeliczeniu na 1 mieszkańca produkcja mięsa wieprzowego w 2010 r. wynosiła 39,7 kg, w 2009 r. – 36,2 kg; podczas gdy w 2008 r. – 40,2 kg. W 2010 r. **eksport** mięsa surowego, podrobów i tłuszczów oraz przetworów w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniósł 35,3 kg wobec 26,7 kg przed rokiem i 26,9 kg w 2008 r. W 2010 r. wskutek spadku importu mięsa surowego, podrobów i tłuszczów oraz przetworów przewaga eksportu nad importem zwiększyła się w stosunku do lat poprzednich i wynosiła 697 tys. t, wobec 356 tys. t przed rokiem i 440 tys. ton w 2008 r.

W **obrotach mlekiem i jego przetworami** (w ekwiwalencie surowca) w 2010 r. **udział importu** w przychodach zwiększył się do 7,6% wobec 6,1% w roku poprzednim i 5,0% w 2008 r. **Udział eksportu** w rozchodach wyniósł w 2010 r. 21,4% i był mniejszy o 0,3 pkt. proc. niż przed rokiem i o 2 pkt. proc. niż w 2008 r. W stosunku do roku poprzedniego, przy spadku produkcji mleka, zmniejszyła się przewaga eksportu nad importem surowca i wynosiła 1787 mln l (w 2009 r. – 1940 mln l), była przy tym znacznie mniejsza niż w 2008 r. (2355 mln litrów). Przy rosnącym stopniowo imporcie, w bilansie mleka występuje zahamowanie eksportu surowca zależne w dużym stopniu od koniunktury na światowych rynkach mleka.

W rozliczeniu bilansowym **spożycie produktów pochodzenia zwierzęcego w przeliczeniu na 1 mieszkańca** w latach 2008 – 2010 kształtowało się następująco:

- mięso i podroby (łącznie z mięsem i podrobami przeznaczonymi na przetwory) w wadze schłodzonej – w 2008 r. – 75,3 kg, w 2009 r. – 75,0 kg, w 2010 r. – 74,3 kg,
- mleko krowie (łącznie z mlekiem przeznaczonym na przetwory, ale bez mleka przerobionego na masło) – w 2008 r. – 182 l, w 2009 r. – 187 l, w 2010 r. – 191 l,
- jaja kurze – w 2008 r. – 205 szt., w 2009 r. – 206 szt., w 2010 r. – 204 szt.

W 2010 r., w porównaniu z rokiem poprzednim, spożycie mleka krowiego w przeliczeniu na 1 mieszkańca zwiększyło się o 4 l. Konsumpcja jaj kurzych oraz mięsa i podrobów kształtowała się na poziomie zbliżonym do notowanej przed rokiem.

W **przemysłowym przetwórstwie produktów pochodzenia zwierzęcego** ważnym czynnikiem stymulującym poziom produkcji mięsa, przetworów mięsnych i serów, oprócz zaspokojenia zapotrzebowania na rynku krajowym, podobnie jak w przypadku produktów roślinnych, były możliwości eksportowe tych produktów.

W 2010 r., w stosunku do roku poprzedniego, wzrósł wolumen produkcji niektórych ważniejszych wyrobów przemysłu spożywczego. Przede wszystkim zwiększenie produkcji

dotyczyło produktów uboju bydła i cieląt oraz trzody chlewnej, dla których wzrost wynosił odpowiednio 14,7% i 2,2%, przy czym rok wcześniej odnotowano spadek, który wynosił odpowiednio 1,8% i 10,8%. Odnotowano również wzrost produkcji tłuszczów zwierzęcych (o 14,0%), mięsa drobiowego (o 11,2%), konserw mięsnych i podrobowych wołowych i cielęcych (o 6,8%), mleka spożywczego (o 3,6%) oraz sera świeżego niedojrzewającego i twarogu o 8,9%. Zmniejszyła się natomiast produkcja wędlin (o 3,6%), produkcja mleka i śmietany w postaci stałej (o 16,7%), śmietany normalizowanej (o 3,7%), masła (o 2,5%) oraz serów podpuszczkowych dojrzewających – o 5,3%.

W obrotach zagranicznych **zwierzętami żywymi i produktami pochodzenia zwierzęcego** (według sekcji i działów nomenklatury CN) w 2010 r. (w cenach stałych), odnotowano spadek dynamiki wzrostu importu i eksportu. W porównaniu z rokiem poprzednim utrzymał się wzrost importu tych produktów (o 9,1%). Znaczący wzrost (o 15,2%) notowany był natomiast w ich eksporcie. W stosunku do roku poprzedniego zwiększył się import: zwierząt żywych o 8,4% (wobec 24,9% w 2009 r.), mięsa i podrobów jadalnych – o 2,7% (wobec 15,7% w 2009 r.) oraz grupy produktów w skład której wchodzi produkty mleczarskie, jaja ptasie, miód naturalny i jadalne produkty pochodzenia zwierzęcego – o 29,3% (wobec 8,8% w 2009 r.). W skali roku odnotowano również wzrost importu ryb i innych bezkręgowców wodnych – o 11,7%, przy czym w 2009 r. wzrost ten wynosił 2,2%. W 2010 r. wzrósł eksport produktów pochodzenia zwierzęcego, tj. wywozu mięsa i podrobów jadalnych (o 28,2%), ryb i innych bezkręgowców wodnych (o 21,7%), nieznacznie produktów mleczarskich, jaj ptasich, miodu naturalnego i jadalnych produktów pochodzenia zwierzęcego (o 2,4%). Wyraźnie spadł eksport zwierząt żywych (o 22,9%).

Zmiany zachodzące w latach 2008-2010 w **handlu zagranicznym żywnością i zwierzętami żywymi** wpływały korzystnie na kształtowanie się bilansu wymiany handlowej tymi towarami. Saldo obrotów w cenach bieżących było w tych latach dodatnie, przy czym w 2008 r. wyniosło 6310,7 mln zł, w 2009 r. 8642,7 mln zł., a w 2010 r. 9427,5 mln zł.

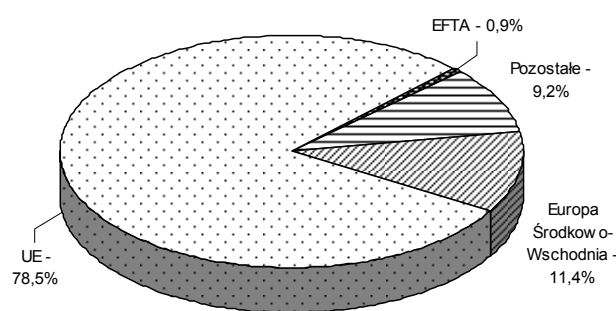
Najważniejszym partnerem Polski w wymianie handlowej żywności i zwierząt żywych są państwa Unii Europejskiej. W 2010 r. w obrotach handlowych (w cenach bieżących) z UE, przy wyższej dynamice wzrostu eksportu niż importu, poprawił się bilans wymiany towarowej żywności i zwierząt żywych. W obrotach handlu zagranicznego z grupą państw UE dodatnie saldo obrotów było wyższe niż w 2009 r. i wynosiło 10958,4 mln zł wobec 10239,2 mln zł przed rokiem. Ważnym partnerem handlowym pod względem wielkości eksportu żywności i zwierząt żywych są państwa Europy Środkowo-Wschodniej oraz państwa

wchodzące w skład grupy Pozostałe, które jednocześnie są drugim partnerem pod względem skali importu tych towarów.

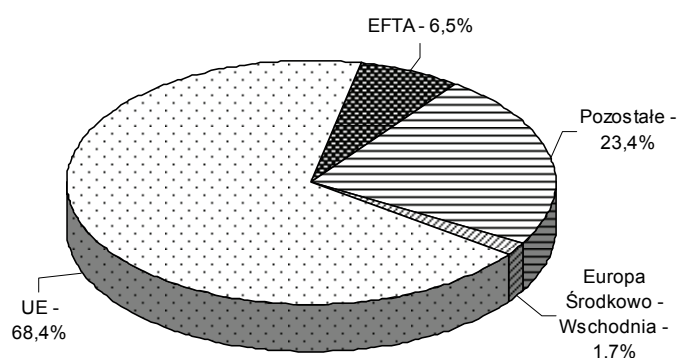
Podobnie jak przed rokiem, saldo obrotów żywności i zwierząt żywych z krajami EFTA i z Pozostałymi krajami było ujemne i wynosiło odpowiednio minus 1852,2 mln zł i minus 4129,8 mln zł wobec odpowiednio minus 1231,7 mln zł i minus 4037,5 mln zł. Strukturę eksportu i importu żywności i zwierząt żywych według grup krajów w 2010 r. przedstawiono na wykresach 6 i 7.

W wyniku podpisania umów międzynarodowych oraz powstania Unii Euroazjatyckiej nastąpiło uregulowanie handlu zagranicznego z Rosją i Białorusią, a także z Ukrainą i Litwą.

Wyk.6. **STRUKTURA EKSPORTU ŻYWNOSCI I ZWIERZĄT ŻYWYCH WEDŁUG GRUP KRAJÓW W 2009 R.**
(ceny bieżące)

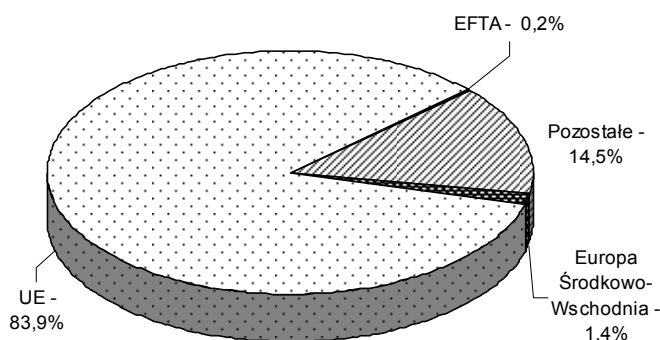
Wyk.7. **STRUKTURA IMPORTU ŻYWNOSCI I ZWIERZĄT ŻYWYCH WEDŁUG GRUP KRAJÓW W 2010 R.**
(ceny bieżące)

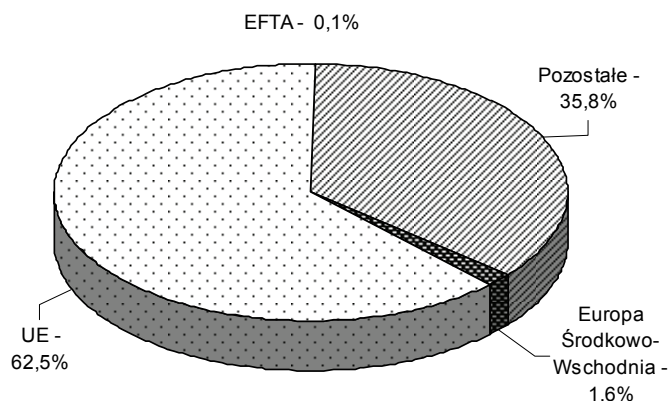
W handlu zagranicznym napojami i tytoniem saldo obrotów, podobnie jak w latach poprzednich, było dodatnie i wyniosło 2996,1 mln zł. W stosunku do roku poprzedniego (w 2009 r. – 3190,3 mln zł) bilans wymiany handlowej tymi artykułami nieznacznie pogorszył się. Dodatkowo saldo obrotów odnotowano w wymianie z państwami Europy Środkowo – Wschodniej – 37,4 mln zł (24,8 mln zł w 2009 r.), z państwami Unii Europejskiej – 3225,3 mln zł (3268,5 mln zł w 2009 r.) i z państwami EFTA – 12,9 mln zł (2,8 mln zł

w 2009 r.), gdzie nastąpiło wyraźne polepszenie salda. Minusowy wynik obrotów w handlu zagranicznym napojami i tytoniem utrzymał się z Pozostałymi krajami (w 2010 r. minus 279,5 mln zł), przy czym w porównaniu z rokiem poprzednim (minus 105,9 mln zł) wystąpiło wyraźne pogorszenie salda.

Wyk. 8. **STRUKTURA EKSPORTU NAPOJÓW I TYTONIU WEDŁUG GRUP KRAJÓW W 2010 R.**
(ceny bieżące)

Wyk. 9. **STRUKTURA IMPORTU NAPOJÓW I TYTONIU WEDŁUG GRUP KRAJÓW W 2010 R.**
(ceny bieżące)

Na wykresach 8 i 9 zaprezentowano strukturę polskiego eksportu i importu napojów i tytoniu według grup krajów w 2010 r. Największym dostawcą napojów i tytoniu były nadal kraje Unii Europejskiej – 62,5% udziału w imporcie ogółem (w 2009 r. – 60,9%). Państwa Unii Europejskiej były również pierwszym, pod względem udziałów, odbiorcą napojów i tytoniu (83,9% eksportu ogółem, w 2009 r. – 82,6%). Drugim co do wielkości eksporterem napojów i tytoniu do Polski była grupa państw Pozostałych. Ich udział w naszym imporcie zmalał z 36,9% w 2009 r. do 35,8%. Udział tych państw w eksporcie ogółem wyniósł w 2010 r. 14,5% (w 2009 r. – 15,9%). Mniejsze znaczenie w eksporcie i imporcie tej grupy produktów miały kraje Europy Środkowo-Wschodniej – 1,6% importu ogółem w 2010 r. (w 2009 r. – 1,9 %) i 1,4% eksportu ogółem w 2010 r. (w 2009 r. – 1,3%).

CZĘŚĆ TABELARYCZNA

TABL. 1. PRODUKCJA ROLNICZA (ceny bieżące)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2008	2009	2010	2008	2009	2010
	w milionach złotych			na 1 ha użytków rolnych w zł		
PRODUKCJA GLOBALNA...	83126,5	79907,9	85267,5	5146	4957	5500
roślinna	46811,2	41883,3	45699,2	2898	2598	2948
zwierzęca	36315,3	38024,6	39568,3	2248	2359	2552
PRODUKCJA KOŃCOWA....	63523,9	63727,3	67571,1	3933	3953	4359
roślinna	29122,0	27326,8	29926,2	1803	1695	1931
zwierzęca	34401,9	36400,5	37644,9	2130	2258	2428
PRODUKCJA TOWAROWA.	56265,0	56378,9	60310,8	3483	3497	3890
roślinna	25476,6	24622,3	27068,2	1577	1527	1746
zwierzęca	30788,4	31756,6	33242,6	1906	1970	2144
W tym skup	35416,5	37142,7	41324,5	2192	2304	2666
roślinny	10735,0	11678,0	13777,5	664	724	889
zwierzęcy	24681,5	25464,7	27546,9	1528	1580	1777

TABL. 2. GLOBALNA I TOWAROWA PRODUKCJA ROŚLINNA (ceny bieżące)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2008	2009	2010	2008	2009	2010
	w milionach złotych			w odsetkach		

PRODUKCJA GLOBALNA

Produkcja roślinna	46811,2	41883,3	45699,2	100,0	100,0	100,0
w tym:						
Zboża	18358,4	14238,4	15135,6	39,2	34,0	33,1
w tym zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi	17226,5	13280,1	13920,6	36,8	31,7	30,8
w tym:						
pszenica	6498,3	5271,5	6073,3	13,9	12,6	13,3
żyto	2276,3	1648,3	1706,8	4,9	3,9	3,7
jęczmień	2565,3	1857,3	1906,3	5,5	4,4	4,2
Ziemniaki	3954,9	4228,6	4382,5	8,4	10,1	9,6
Przemysłowe	5083,6	5665,5	5354,6	10,9	13,5	11,7
w tym buraki cukrowe	1363,8	1921,0	1736,6	2,9	4,6	3,8
Warzywa	5263,1	5607,8	6698,3	11,2	13,4	14,7
Owoce	5558,2	3406,2	3978,4	11,9	8,1	8,7

PRODUKCJA TOWAROWA

Produkcja roślinna	25476,6	24622,3	27068,2	100,0	100,0	100,0
w tym:						
Zboża	8061,0	7568,1	8294,3	31,6	30,7	30,6
w tym zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi	7281,4	6900,3	7430,6	28,6	28,0	27,5
w tym:						
pszenica	3768,2	3529,9	4061,5	14,8	14,3	15,0
żyto	1325,2	1074,9	1142,7	5,2	4,4	4,2
jęczmień	866,5	856,0	829,4	3,4	3,5	3,1
Ziemniaki	1660,0	2235,8	2288,5	6,5	9,1	8,5
Przemysłowe.....	4689,6	5437,2	5166,0	18,4	22,1	19,1
w tym buraki cukrowe	1341,2	1921,0	1716,2	5,3	7,8	6,3
Warzywa	3854,5	4060,2	4806,7	15,1	16,5	17,8
Owoce.....	4567,3	2790,1	3139,1	17,9	11,3	11,6

TABL. 3. PRZECIĘTNE CENY WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROŚLINNYCH

WYSZCZEGÓLNIENIE	2008	2009	2010	2008	2009	2010
	w złotych			rok poprzedni = 100		

CENY SKUPU

Ziarno zbóż (bez siewnego) za 1 dt:						
pszenica	64,24	48,26	59,84	90,9	75,1	124,0
żyto	51,65	32,74	42,12	85,8	63,4	128,7
jęczmień.....	64,37	40,8	48,98	100,4	63,4	120,0
owies z mieszankami zbożowymi	50,34	30,82	34,29	95,3	61,2	111,3
pszenżyto	52,90	37,05	46,65	86,6	70,0	125,9
Ziemniaki – za 1 dt.....	29,72	31,75	36,53	100,7	106,8	115,1
Buraki cukrowe – za 1 dt	10,37	11,57	11,31	95,8	111,6	97,8
Rzepak i rzepik przemysłowy – za 1 dt.....	126,77	108,24	127,76	132,5	85,4	118,0
Warzywa – za 1 dt:						
kapusta	59,09	50,1	92,56	111,6	84,8	184,8
cebula	66,83	67,21	117,34	79,0	100,6	174,6
marchew	32,46	31,21	35,01	111,3	96,1	112,1
buraki	32,48	28,08	32,92	116,8	86,5	117,2
ogórki	158,63	178,62	142,09	135,9	112,6	79,5
pomidory	73,06	68,43	103,12	121,9	93,7	150,7
kalafior	91,85	102,25	137,66	92,5	111,3	134,6
Owoce – za 1 dt:						
jabłka	40,81	31,91	63,94	40,8	78,2	200,4
gruszki.....	172,33	109,14	204,54	105,9	63,3	187,4
śliwki	72,63	71,14	119,06	56,6	97,9	167,4
wiśnie	88,15	79,37	254,82	43,2	90,0	321,1
czereśnie	390,40	303,72	597,31	117,9	77,8	196,7
truskawki	260,07	135,37	232,18	88,7	52,1	171,5
maliny	417,86	332,55	377,71	94,7	79,6	113,6
porzeczki	185,56	199,91	185,78	55,7	107,7	92,9
agrest	210,05	199,96	198,9	91,7	95,2	99,5

CENY TARGOWISKOWE

Ziarno zbóż – za 1 dt:						
pszenica	82,82	57,3	64,91	109,0	69,2	113,3
żyto	69,41	45,53	48,58	105,1	65,6	106,7
jęczmień	77,42	52,78	57,88	108,8	68,2	109,7
owies	70,29	48,3	49,22	106,6	68,7	101,9
Ziemniaki jadalne (bez wczesnych) – za 1 dt.....	63,40	78,84	98,51	64,5	124,4	124,9
Kapusta biała – za 1 dt.....	102,00	0,79	1,32	115,9	77,5	167,1
Jabłka średniej jakości – za 1 kg ...	2,51	1,76	2,00	109,1	70,1	113,6

TABL. 4. ZBIORY GŁÓWNYCH ZIEMIOPŁODÓW

WYSZCZEGÓLNIENIE	2008	2009	2010	2008	2009	2010
	w tysiącach ton			rok poprzedni = 100		
Zboża	27664	29827	27299	101,9	107,8	91,5
w tym zboża podstawowe ^a	25738	28020	25509	101,7	108,9	91,0
pszenica	9275	9790	9488	111,5	105,6	96,9
żyto	3449	3713	3270	110,3	107,7	88,1
jęczmień	3619	3984	3533	90,3	110,1	88,7
owies z mieszankami zbożowymi	4728	5299	5110	86,7	106,7	96,4
pszenżyto	4460	5234	4108	107,5	117,4	78,5
Ziemniaki	10462	9703	8766	88,7	92,7	90,3
Buraki cukrowe	8715	10849	9823	68,7	124,5	90,5
Oleiste	2128	2528	2372	98,4	118,8	93,8
w tym rzepak i rzepik	2106	2497	2078	98,9	118,6	83,2
Warzywa	5203	5601	5010	91,1	107,6	89,4
Owoce	3841	3646	2738	226,7	94,9	75,1

a Z mieszankami zbożowymi.

TABL. 5. SKUP WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROŚLINNYCH

WYSZCZEGÓLNIENIE	2008	2009	2010	2008	2009	2010
	w tysiącach ton			rok poprzedni = 100		
Zboża	6529,8	9511,8	9383,2	98,5	145,7	98,6
w tym zboża podstawowe	5650,6	8501,9	8275,4	99,2	150,5	97,3
pszenica	3881,3	5614,1	5603,2	98,3	144,6	99,8
żyto	750,6	1295,4	940,6	113,7	172,6	72,6
jęczmień	592,5	785,6	850,9	88,9	132,6	108,3
owies z mieszankami zbożowymi	87,7	101,6	103,4	76,5	115,9	101,8
pszenżyto	338,5	705,2	777,3	110,5	208,3	110,2
Ziemniaki	1192,6	1119,3	1143,4	106,2	93,9	102,2
Buraki cukrowe	8554,9	10849,2	9631,9	67,5	126,8	88,8
Rzepak i rzepik	1905,9	2453,2	1986,1	92,2	128,7	81,0
Warzywa	1235,8	1334,4	1370,5	97,1	108,0	102,7
Owoce	1374,3	2186,5	1615,1	148,8	159,1	73,9

TABL. 6. PRZYCHÓD I ROZCHÓD ZBÓŻ PODSTAWOWYCH I ZIEMNIAKÓW^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2007/08	2008/09	2009/10	2007/08	2008/09	2009/10
	zboża podstawowe			ziemniaki		
	w tysiącach ton					
Przychód	26887	27333	29493	12020	10701	10077
Produkcja	25318	25738	28020	11791	10462	9703
Import	1549	1528	1395	229	239	374
Zmniejszenie zapasów ^b	20	67	78	-	-	-
Rozchód	26887	27333	29493	12020	10701	10077
Eksport	878	2172	2406	408	441	472
Zużycie krajowe	26009	24781	25318	11612	10260	9605
siew/ sadzenie	1737	1751	1751	1360	1220	1355
straty	1015	1052	1178	950	900	900
spasanie	15003	15241	15119	3964	2887	2279
zużycie przemysłowe ^c	1380	1550	2110	723	753	651
w tym na skrobię	130	160	660	650	670	610
spożycie	5247	5187	5160	4615	4500	4420
Zwiększenie zapasów ^b	1627	380	1769	-	-	-

a Łącznie z przeznaczonymi na przetwory. b Zapasy w przetwórstwie przemysłowym i w handlu; łącznie z zapasami w gospodarstwach rolnych. c Bez przemiału zbóż.

TABL. 7. PRZYCHÓD I ROZCHÓD WARZYW I OWOCÓW

WYSZCZEGÓLNIENIE	2007/08	2008/09	2009/10	2007/08	2008/09	2009/10
	warzywa			owoce		
	w tysiącach ton					
Przychód	6080	5589	6011	2923	4912	4674
Produkcja	5710	5203	5601	1684	3826	3646
Import	370	386	410	1239	1086	1028
Rozchód	6080	5589	6011	2923	4912	4674
Eksport	989	844	828	641	1042	967
Zużycie krajowe	5091	4745	5183	2282	3870	3642
straty	611	513	550	253	462	460
spasanie	82	32	50	-	-	-
spożycie	4398	4200	4583	1973	3343	3182
zużycie przemysłowe	-	-	-	56	65	65

TABL. 8. WARTOŚĆ PRODUKCJI SPRZEDANEJ WYROBÓW PRZEMYSŁU SPOŻYWCZEGO^a
(ceny bieżące)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2008	2009	2010	2008	2009	2010
	w milionach złotych			w odsetkach		
Artykuły spożywcze	120546,6	121044,2	126273,9	100,0	100,0	100,0
w tym:						
Owoce i warzywa przetworzone i zakonserwowane	10058,5	9360,6	9377,7	8,3	7,7	7,4
w tym:						
ziemniaki przetworzone i zakonserwowane	825,6	949,0	889,7	0,7	0,8	0,7
soki z owoców i warzyw	3401,0	2476,0	2520,7	2,8	2,0	2,0
Oleje i tłuszcze zwierzęce i roślinne	5164,7	4708,8	4738,8	4,3	3,9	3,8
Produkty przemiału zbóż, skrobia i produkty skrobiowe	5334,6	4876,7	5222,0	4,4	4,0	4,1
w tym produkty przemiału zbóż	4487,3	4057,8	4466,9	3,7	3,4	3,5
Wyroby piekarskie i mączne	12816,8	12439,8	12224,6	10,6	10,3	9,7
w tym:						
pieczywo, świeże wyroby ciastkarskie i ciastka	8353,7	7837,8	7952,9	6,9	6,5	6,3
makarony, pierogi, kluski, kuskus i podobne wyroby mączne	804,8	612,1	602,2	0,7	0,5	0,5
Pozostałe artykuły spożywcze	19459,8	19597,7	20924,1	16,1	16,2	16,6
w tym:						
cukier	4140,5	3731,3	3867,2	3,4	3,1	3,1
Napoje	27397,0	27170,8	27591,4	100,0	100,0	100,0
w tym:						
napoje spirytusowe	7796,8	7881,3	7885,4	28,5	29,0	28,6
piwo otrzymywane ze słodu	11299,3	11584,3	11739,4	41,2	42,6	42,5
Wyroby tytoniowe	16665,1	18171,9	17191,7	100,0	100,0	100,0

^a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba osób pracujących przekracza 9 osób.

TABL. 9. PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH WYROBÓW PRZEMYSŁU SPOŻYWCZEGO^a
(pochodzenia roślinnego)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Jednostka miary	2008	2009	2010	2008	2009	2010
					rok poprzedni = 100		
Soki z owoców i warzyw	tys. t	785,6	984,9	787,9	109,1	125,4	80,0
Warzywa zamrożone	tys. t	527,4	486,1	528,6	106,1	92,2	108,7
Konserwy warzywne	tys. t	135,8	217,7	256,4	103,4	160,4	117,8
Owoce i orzechy zamrożone	tys. t	352,8	321,8	320,7	103,6	91,2	99,7
Marmolada, powidła i dżemy	tys. t	129,2	130,6	132,8	51,7	101,1	101,6
Kompoty i owoce pasteryzowane ...	tys. t	62,4	66,7	69,8	101,0	106,9	104,7
Przemiał zbóż	tys. t	2432,1	2780,7	2759,5	88,6	114,3	99,2
w tym: pszenicy.....	tys. t	2174,6	2442,6	2428,5	88,0	112,3	99,4
żyta	tys. t	213,0	272,6	244,5	96,5	128,0	89,7
Mąka	tys. t	2093,7	2228,7	2230,2	87,2	106,4	100,1
Pieczywo świeże.....	tys. t	1683,8	1663,0	1674,9	110,6	98,8	100,7
Cukier (w przeliczeniu na biały).....	tys. t	1397,4	1514,7	1578,7	75,3	108,4	104,2
Makaron	tys. t	153,1	181,6	177,2	98,6	118,6	97,6
Wódka czysta.....	mln l	108,1	104,3	107,0	116,6	96,5	102,6
Spirytus ^b (alkohol etylowy) w przeliczeniu na surowy 100°	mln l	137,2	-	-	95,0	-	-
Wina gronowe.....	mln l	8,2	7,9	7,3	93,9	95,8	92,8
Miody pitne.....	mln l	0,5	0,8	1,0	100,4	149,9	125,1
Napoje fermentowane z wyjątkiem moszczów i miodów	mln l	214,3	179,5	173,3	90,7	83,8	96,6
Piwo otrzymywane ze słodu	mln hl	37,1	36,2	36,6	100,6	97,7	101,1
Napoje owocowe	tys. t	800,2	790,6	784,6	107,8	98,8	99,2

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Od 2009 r. spirytus klasyfikowany jest w dziale „Chemikalia, wyroby chemiczne i włókna sztuczne”.

TABL. 10. PODAŻ^a WYBRANYCH TOWARÓW KONSUMPCYJNYCH
(pochodzenia roślinnego)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Jednostka miary	2008	2009	2010	2008	2009	2010
					rok poprzedni = 100		
Mąka pszenna.....	tys. t	2099	2174	2199	86,3	103,6	101,1
Kasze i grysiki.....	tys. t	98,4	219	197	85,6	222,6	90,0
Makaron	tys. t	195	216	206	104,3	110,8	95,4
Margaryna (z wyjątkiem płynnej) oraz mieszanki do smarowania pieczywa	tys. t	303	315	316	97,4	104,0	100,3
Wódki, likiery, inne napoje alkoholo- we w przeliczeniu na 100%.....	tys. hl	1333	1262	1251	116,9	94,7	99,1
Wina i miody pitne.....	tys. hl	3188	2777	2713	93,2	87,1	97,7
Piwo otrzymywane ze słodu ^b	tys. hl	35874	34777	34913	99,6	96,9	100,4

a Ilość wytworzonych w kraju wyrobów (dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób), pomniejszona o ich eksport i powiększona o import. b O zawartości od 0,5% alkoholu.

TABL. 11. **IMPORT I EKSPORT PRODUKTÓW POCHODZENIA ROŚLINNEGO**
według sekcji i działów nomenklatury CN

WYSZCZEGÓLNIENIE	2008	2009	2010	2008	2009	2010
	ceny bieżące			ceny stałe		
	w tysiącach zł			rok poprzedni = 100		
IMPORT						
Razem	11161168	10738862	11647036	108,2	92,1	108,4
w tym:						
Drzewa i inne rośliny; bulwy, korzenie; cięte kwiaty i ozdobne liście	870041	926512	939208	122,0	90,1	109,9
Warzywa	1465895	1615905	2023881	118,5	97,8	116,8
Owoce i orzechy jadalne.....	3635281	3480026	3783392	98,1	89,3	109,4
Kawa, herbata i przyprawy	1038641	153900,7	1717671	104,8	134,0	109,4
Zboża	1943402	905916	1043620	103,0	56,8	105,8
Produkty przemysłu młynarskiego; sól, skrobia.....	687337	726011	650721	90,3	98,0	114,6
Nasiona i owoce oleiste; ziarna, nasiona i owoce różne; rośliny przemysłowe i lecznicze; słoma i pasza	1254507	1181009	1095765	155,3	96,0	91,5
EKSPORT						
Razem	7498212	10115976	9803594	100,0	131,2	98,3
w tym:						
Drzewa i inne rośliny; bulwy, korzenie; cięte kwiaty i ozdobne liście	404799	447930	430790	108,0	99,3	93,4
Warzywa	2615913	2764558	3032843	106,8	90,7	108,9
Owoce i orzechy jadalne.....	2460663	2888181	2817216	97,8	119,6	104,5
Kawa, herbata i przyprawy	511772	902124	906736	121,9	152,4	103,6
Zboża	454141	1837283	1272898	90,7	462,9	64,0
Produkty przemysłu młynarskiego; sól, skrobia.....	323926	488206	471690	122,4	141,6	101,4
Nasiona i owoce oleiste; ziarna, nasiona i owoce różne; rośliny przemysłowe i lecznicze; słoma i pasza	684079	728200	833925	69,8	106,2	115,2

TABL. 12. **IMPORT I EKSPORT WAŻNIEJSZYCH TOWARÓW ROLNO-SPOŻYWCZYCH**
(pochodzenia roślinnego) według nomenklatury CN

WYSZCZEGÓLNIENIE	2008	2009	2010	2008	2009	2010
	w tysiącach ton			rok poprzedni = 100		
IMPORT						
Pszenica i meslin.....	1154,9	597,3	647,8	95,8	51,7	108,5
Jęczmień	286,6	147,2	125,4	91,3	51,4	85,2
Kukurydza (ziarno)	837,7	356,2	284,1	135,2	42,5	79,8
Oleje roślinne niemodyfikowane chemicznie.....	419,5	359,5	381,0	109,9	85,7	106,0
Warzywa świeże lub schłodzone.....	393,6	349,3	425,5	129,4	88,7	121,8
Owoce świeże lub suszone	1169,5	1073,6	1154,7	94,6	91,8	107,6
w tym:						
owoce cytrusowe świeże lub suszone	426,1	425,6	439,6	97,9	99,9	103,3
banany świeże lub suszone	254,1	222,6	252,9	108,5	87,6	113,6
Kawa palona i nie palona i jej substytuty .	86,7	128,9	133,5	101,6	148,7	103,6
Ziarno kakaowe	9,9	11,0	9,1	55,8	111,8	82,7
Herbata.....	32,7	41,8	47,2	114,6	127,6	112,9
EKSPORT						
Ziemniaki świeże lub schłodzone	37,8	39,0	41,1	161,4	103,1	105,4
Warzywa świeże lub schłodzone.....	615,2	531,2	541,8	111,0	86,3	102,0
Warzywa zamrożone	343,5	323,7	366,0	104,3	94,2	113,1
Owoce świeże lub suszone	642,4	968,8	885,0	100,4	150,8	91,4
Owoce zamrożone	255,5	256,4	303,1	93,3	100,3	118,2
Przetwory z warzyw, owoców, orzechów .	233,2	236,8	256,6	109,6	101,6	108,4
Warzywa, orzechy i owoce konserwowane cukrem.....	443,6	442,4	426,0	114,1	99,7	96,3

TABL. 13. **SPOŻYCIE NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW KONSUMPCYJNYCH**
(pochodzenia roślinnego) NA 1 MIESZKAŃCA

WYSZCZEGÓLNIENIE	2008	2009	2010	2008	2009	2010
				rok poprzedni = 100		
Ziarno 4 zbóż ^a w przeliczeniu na przetwory w kg	112	111	110	98,2	99,1	99,1
Ziemniaki ^a w kg	118	116	112	97,5	98,3	96,6
Warzywa w kg	115	116	108	100,0	100,9	93,1
Owoce w kg	55,0	55,5	45,0	134,1	100,9	81,1
Cukier w kg	38,4	38,8	40,3	96,7	101,0	103,9
Wódki, likiery, inne napoje alkoholowe w przeliczeniu na 100% w l	3,4	3,2	3,2	113,3	94,1	100,0
Wina i miody pitne w l	8,3	7,0	7,0	93,3	84,3	100,0
Piwo otrzymywane ze słodu ^b w l.....	94,4	91,2	90,5	101,1	96,6	99,2
Papierosy z tytoniu w szt.....	2091	1749	1821	110,8	83,6	104,1

a Dane dotyczą lat gospodarczych. b O zawartości od 0,5% alkoholu.

TABL. 14. GLOBALNA I TOWAROWA PRODUKCJA ZWIERZĘCA (ceny bieżące)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2008	2009	2010	2008	2009	2010
	w milionach złotych			w odsetkach		

PRODUKCJA GLOBALNA

Produkcja zwierzęca	36315,3	38024,6	39568,3	100,0	100,0	100,0
w tym:						
Żywiec rzeźny ^a	19557,2	20808,0	20323,4	53,9	54,7	51,4
w tym:						
bydło (bez cieląt)	2959,5	3372,8	3406,1	8,1	8,9	8,6
cielęta	515,5	540,9	482,3	1,4	1,4	1,2
trzoda chlewna	9958,1	10027,1	9269,8	27,4	26,4	23,4
drób	5901,6	6592,3	6889,6	16,3	17,3	17,4
Mleko krowie.....	12811,1	11433,7	13203,3	35,3	30,1	33,4
Jaja kurze	3511,7	4504,0	4145,9	9,7	11,8	10,5

PRODUKCJA TOWAROWA

Produkcja zwierzęca	30788,4	31756,6	33242,6	100,0	100,0	100,0
w tym:						
Żywiec rzeźny ^a	17541,3	18560,9	18654,5	57,0	58,4	56,1
w tym:						
bydło (bez cieląt)	2783,9	3165,8	3202,2	9,0	10,0	9,6
cielęta	422,6	433,9	386,7	1,4	1,4	1,2
trzoda chlewna	8478,7	8394,1	8191,1	27,5	26,4	24,6
drób	5660,3	6317,8	6631,1	18,4	19,9	19,9
Mleko krowie.....	10187,5	9257,4	10691,1	33,1	29,2	32,2
Jaja kurze	2844,5	3604,4	3478,3	9,2	11,4	10,5

a Bydło, cielęta, trzoda chlewna, owce, konie, drób, kozy i króliki.

TABL. 15. PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW (pochodzenia zwierzęcego)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2008	2009	2010	2008	2009	2010
				rok poprzedni = 100		
Żywiec rzeźny w tys. szt:						
w tym:						
bydło (bez cieląt)	1348	1360	1331	101,0	100,8	97,9
cielęta	752	713	663	102,3	94,8	93,0
trzoda chlewna	21917	19008	19745	88,8	86,7	103,9
owce	178	171	129	100,4	96,1	75,6
konie	52	65	66	84,7	123,2	102,5
Produkcja żywca rzeźnego w tys. t:						
w wadze żywej.....	4975	4834	5205	96,1	97,2	107,7
w tym:						
bydło (bez cieląt)	722	740	743	102,6	102,4	100,4
cielęta	66	61	55	108,4	94,0	89,7
trzoda chlewna	2483	2202	2388	89,5	88,7	108,5
drób	1664	1783	1971	104,4	107,1	110,6
w przeliczeniu na mięso w wbc(łącznie z tłuszczami i podrobami)	3751	3623	3909	95,3	96,6	107,9
Mleko krowie w mln l	12063	12085	11921	102,7	100,2	98,6
Jaja kurze w mln szt	10463	10881	11124	106,4	104,0	102,2

TABL. 16. PRZECIĘTNE CENY WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ZWIERZĘCYCH

WYSZCZEGÓLNIENIE	2008	2009	2010	2008	2009	2010
	w złotych			rok poprzedni = 100		

CENY SKUPU

Żywiec rzeźny – za 1 kg :						
bydło (bez cieląt)	4,03	4,52	4,56	102,2	112,2	100,8
cielęta	7,60	9,21	8,82	88,5	121,2	95,8
trzoda chlewna	4,01	4,56	3,89	115,9	113,7	85,3
owce	5,82	6,7	6,66	95,6	115,1	99,4
konie	5,90	5,9	5,76	86,1	100,0	97,6
drób	3,46	3,64	3,44	98,3	105,2	94,6
w tym:						
kury	1,31	1,76	1,56	97,8	134,4	88,6
kurczaki	3,17	3,38	3,20	100,0	106,6	94,8
kaczki	4,97	4,49	4,40	112,2	90,3	98,0
gęsi	7,86	5,41	5,38	122,8	68,8	99,4
indyki	4,23	4,85	4,60	90,8	114,7	94,8
Mleko krowie – za 1 hl	102,26	89,62	106,6	95,5	87,6	118,9
Jaja kurze – za 1 szt	0,19	0,25	0,19	100,0	131,6	76,0

CENY TARGOWISKOWE

Żywiec rzeźny – za 1 kg :						
bydło (bez cieląt) ^a	4,40	4,75	4,79	102,1	108,0	100,8
cielęta	8,06	8,51	8,72	96,0	105,6	102,5
trzoda chlewna	4,06	4,51	3,83	113,1	111,1	84,9
Kura żywa wagi 1,5-2 kg – za 1 szt	15,35	16,9	17,46	119,1	110,1	103,3
Mleko krowie – za 1 hl	168,00	172	178	118,3	102,4	103,5
Jaja kurze – za 1 szt	0,44	0,49	0,52	110,0	111,4	106,1

^a Średnia ważona cena bydła rzeźnego obliczona przy przyjęciu struktury ilości skupu młodego bydła i krów rzeźnych.

TABL. 17. SKUP WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ZWIERZĘCYCH

WYSZCZEGÓLNIENIE	2008	2009	2010	2008	2009	2010
				rok poprzedni = 100		
Żywiec rzeźny ^a w tys. t	3995,3	4000,0	4448,9	95,7	100,1	111,2
w tym:						
bydło (bez cieląt)	537,6	565,6	613,5	88,8	105,2	108,5
cielęta	14,6	14,4	13,5	89,4	98,9	93,6
trzoda chlewna	1940,2	1767,7	1988,3	87,0	91,1	112,5
drób	1486,4	1632,3	1814,4	113,9	109,8	111,2
Żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami) ^b	2853,7	2837,9	3161,8	95,4	99,4	111,4
Mleko krowie w mln l	8686,4	8878,2	8760,9	103,7	102,2	98,7
Jaja kurze konsumpcyjne w mln szt	888,3	420,5	1813,2	85,7	47,3	431,0

a W wadze żywej. b Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie i drobiowe; w wadze poubojowej ciepłej.

TABL. 18. PRODUKCJA, IMPORT, EKSPORT I SPOŻYCIE MIĘSA, TŁUSZCZÓW I PODROBÓW

WYSZCZEGÓLNIENIE	2008	2009	2010	2008	2009	2010
	w tysiącach ton			na 1 mieszkańca w kilogramach		

W WADZE ŻYWEJ

Produkcja żywca rzeźnego	4975	4834	5205	130,5	126,7	136,3
bydło	722	740	743	18,9	19,4	19,5
cielęta	66	61	55	1,7	1,6	1,4
trzoda chlewna	2483	2202	2388	65,1	57,7	62,5
owce	5,5	5,0	3,9	0,1	0,1	0,1
konie	28,8	37,4	37,6	0,8	1,0	1,0
drób	1664	1783	1971	43,7	46,7	51,6
kozy i króliki	6,0	6,1	6,3	0,2	0,2	0,2

W WADZE POUBOJOWEJ CIEPŁEJ

Produkcja żywca rzeźnego						
w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami)	3751	3623	3909	98,4	94,9	102,4
mięso i tłuszcze	3555	3428	3703	93,3	89,8	97,0
wołowe	378	387	389	9,9	10,1	10,2
cielęce	39	37	33	1,0	1,0	0,9
wieprzowe	1937	1717	1863	50,8	45,0	48,8
baranie	2,5	2,2	1,8	0,1	0,1	0,1
końskie	16	21	20	0,4	0,5	0,5
drobiowe	1165	1248	1380	30,6	32,7	36,1
kozie i królicze ^a	18	16	16	0,5	0,4	0,4
podroby	196	195	206	5,1	5,1	5,4

a łącznie z dziczyzną.

TABL. 18. PRODUKCJA, IMPORT, EKSPORT I SPOŻYCIE MIĘSA, TŁUSZCZÓW I PODROBÓW (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2008	2009	2010	2008	2009	2010
	W tysiącach ton			na 1 mieszkańca w kilogramach		
Import żywych zwierząt w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami)	55	83	86	1,5	2,2	2,3
Eksport żywych zwierząt w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami)	67	80	62	1,8	2,1	1,6
Niezbilansowane różnice wagi ^b	-20	-7,9	-1,1	-0,5	-0,2	-0,1
Produkcja (mięsa, tłuszczów i podrobów)	3719	3618	3932	97,6	94,8	103,0
mięso i tłuszcze	3526	3426	3727	92,5	89,8	97,6
podroby	193	192	205	5,1	5,0	5,4

UBYTKI WAGI W UBOJU NA SKUTEK SCHŁODZENIA

Ubytki	49	41	51	1,3	1,0	1,3
--------------	----	----	----	-----	-----	-----

W WADZE SCHŁODZONEJ

Produkcja:	3670	3577	3881	96,3	93,8	101,7
mięso	3114	3060	3327	81,7	80,2	87,2
wołowe	358	374	373	9,4	9,8	9,8
cielęce	21	18	21	0,6	0,5	0,6
wieprzowe	1533	1381	1516	40,2	36,2	39,7
baranie	1,4	1,2	1,0	0,0	0,0	0,0
końskie	11	14	14	0,3	0,4	0,4
drobiowe	1171	1256	1386	30,7	32,9	36,3
kozy i królicze ^a	18	16	16	0,5	0,4	0,4
podroby	191	190	204	5,0	5,0	5,3
tłuszcze	365	327	350	9,6	8,6	9,2
Uzysk tłuszczów poubojowych	10	8,7	10	0,3	0,2	0,2
Ubytki w uboju i przetwórstwie	142	131	131	3,7	3,4	3,4
Import ^c	583	664	649	15,3	17,4	17,0
Eksport ^c	1023	1020	1346	26,9	26,7	35,3
Zmniejszenie (+) lub zwiększenie (-) zapasów i rezerw	16	-10	12	0,4	-0,3	0,4
Spożycie (mięsa, podrobów i tłuszczów)	3114	3089	3075	81,7	81,0	80,6
mięso i podroby ^d	2871	2859	2834	75,3	75,0	74,3
mięso	2715	2701	2690	71,2	70,8	70,5
wołowe	144	137	91	3,8	3,6	2,4
wieprzowe	1628	1619	1626	42,7	42,4	42,6
drobiowe	917	918	948	24,1	24,1	24,8
pozostałe	26	27	25	0,6	0,7	0,7
podroby	156	158	144	4,1	4,2	3,8
tłuszcze z uboju	243	230	241	6,4	6,0	6,3

a Łącznie z dziczyzną. b Różnice wagi między produkcją żywca w przeliczeniu na mięso a produkcją mięsa, tłuszczów i podrobów uzyskanych z uboju; łącznie z ubytkami wagi w obrocie. c Mięso surowe, podroby i tłuszcze oraz przetwory w przeliczeniu na mięso. d Łącznie z mięsem i podrobami przeznaczonymi na przetwory.

TABL. 19. PRZYCHÓD I ROZCHÓD MLEKA^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2008	2009	2010
	w milionach litrów		
Przychód	12807	12930	12898
Produkcja.....	12063	12085	11921
Import.....	644	792	977
Zmniejszenie zapasów ^b	100	53	-
Rozchód	12807	12930	12898
Eksport.....	2999	2732	2764
Zużycie krajowe.....	9808	10198	10133
straty.....	24	24	24
spasanie.....	550	500	550
spożycie.....	9234	9674	9559
Zwiększenie zapasów ^b	-	-	1

a Łącznie z przeznaczonym na przetwory. b Zapasy w przetwórstwie przemysłowym i w handlu.

TABL. 20. WARTOŚĆ PRODUKCJI SPRZEDANEJ WYROBÓW PRZEMYSŁU SPOŻYWCZEGO^a
(ceny bieżące)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2008	2009	2010	2008	2009	2010
	w milionach złotych			w odsetkach		
Artykuły spożywcze	120546,6	121044,2	126273,9	100,0	100,0	100,0
w tym:						
Mięso i wyroby z mięsa, zakonserwowane.....	35030,3	36724,3	37540,7	29,1	30,3	29,7
w tym :						
mięso przetworzone i zakonserwowane, z wyłączeniem mięsa z drobiu.....	13244,3	13524,6	13467,1	11,0	11,2	10,7
mięso z drobiu przetworzone i zakonserwowane.....	7592,9	8203,6	9202,8	6,3	6,8	7,3
wyroby z mięsa, włączając mięso drobiowe.....	14193,1	14996,1	14870,9	11,8	12,4	11,8
Wyroby mleczarskie.....	18990,2	19146,6	20946,9	15,8	15,8	16,6
w tym:						
mleko i przetwory mleczne.....	18010,2	18274,7	20069,2	14,9	15,1	15,9
w tym:						
mleko płynne przetworzone.....	3151,5	3201,4	3610,6	2,6	2,6	2,9
śmietana o zawartości tłuszczu większej niż 6% masy, niezagęszczona i niesłodzona.....	1677,3	1780,4	1877,5	1,4	1,5	1,5
mleko i śmietana w postaci stałej.....	1243,0	1064,0	1077,6	1,0	0,9	0,9
masło oraz inne tłuszcze otrzymywane z mleka.....	1621,6	1914,5	2205,1	1,3	1,4	1,7
sery i twarogi.....	6856,9	6793,5	7379,2	5,7	5,6	5,8
mleko i śmietana zagęszczone, słodzone lub nie, inne niż w stanie stałym.....	246,6	251,8	260,4	0,2	0,2	0,2
Ryby, skorupiaki i mięczaki, przetworzone i zakonserwowane.....	4275,8	5281,8	5450,0	3,5	4,4	4,3

a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób

TABL. 21. PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH WYROBÓW PRZEMYSŁU SPOŻYWCZEGO^a
(pochodzenia zwierzęcego)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Jednostka miary	2008	2009	2010	2008	2009	2010
					rok poprzedni = 100		
Produkty uboju wliczane do wydajności poubojowej ^b							
bydła i cieląt	tys.t	194,1	190,6	218,7	84,7	98,2	114,7
trzody chlewnej	tys.t	1019,7	909,3	928,8	83,5	89,2	102,2
Tłuszcze zwierzęce topione jadalne.....	tys.t	71,4	82,8	94,5	95,6	116,0	114,0
Mięso drobiowe.....	tys.t	1413,2	1425,3	1585,6	104,4	100,9	111,2
Wędliny ^c	tys. t	797,8	731,7	705,6	94,4	91,7	96,4
Konserwy mięsne i podrobowe wołowe i cielęce, włączając szynki, łopatki wołowe, cielęce i wieprzowe konserwowe	tys. t	42,1	50,7	54,2	119,9	120,5	106,8
Konserwy z ryb	tys. t	41,3	45,0	50,0	109,9	109,0	111,2
Mleko spożywcze normalizowane.....	mln l	1574,0	1800,9	1865,2	101,2	114,4	103,6
Śmietana normalizowana ..	mln l	305,7	242,6	233,6	100,5	79,4	96,3
Mleko i śmietana w postaci stałej.....	tys. t	167,9	144,9	120,7	98,6	86,3	83,3
Masło ^d	tys. t	182,5	181,9	177,4	100,4	99,7	97,5
Sery podpuszczkowe dojrzewające	tys. t	279,8	281,8	266,8	110,8	100,7	94,7
Ser świeży niedojrzewający i twaróg	tys. t	329,0	340,8	371,0	99,8	103,6	108,9

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Obejmują mięso, tłuszcze, podroby oraz części niejadalne (odpadki); w wadze poubojowej ciepłej. c W 2008r bez końskich, drobiowych, z dziczyzny i królików. d Łącznie z pozostałymi tłuszczami do smarowania.

TABL. 22. PODAŻ^a WYBRANYCH TOWARÓW KONSUMPCYJNYCH (pochodzenia zwierzęcego)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2008	2009	2010	2008	2009	2010
	w tysiącach ton			rok poprzedni = 100		
Przetwory mięsne i podrobowe ze zwierząt rzeźnych ^b	1042	936	871	96,1	89,8	93,1
w tym wędliny ^c	760	686	652	93,1	90,3	95,0
Mięso drobiowe	1170	1149	1210	99,6	98,2	105,3
Konserwy, wędliny, wyroby wędliniarskie drobiowe	161	164	155	98,2	101,9	94,5
Tłuszcze zwierzęce topione jadalne	71,5	91,3	98,0	101,1	127,7	107,3
Konserwy i przerwy z ryb	21,9	26,3	36,4	295,9	120,1	138,4
Masło oraz inne tłuszcze otrzymywane z mleka	158	162	164	101,3	102,5	101,2
Sery i twarogi	577	618	626	101,8	107,1	101,3
w tym sery podpuszczkowe dojrzewające	215	237	224	101,4	110,2	94,5

a Ilość wytworzonych w kraju wyrobów (dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób), pomniejszona o ich eksport i powiększona o import. b Obejmują: konserwy, wędliny, wyroby wędliniarskie i pozostałe przetwory. c Bez końskich, wątrobianych, z dziczyzny i królików.

TABL. 23. IMPORT I EKSPORT ZWIERZĄT ŻYWYCH I PRODUKTÓW POCHODZENIA ZWIERZĘCEGO według sekcji i działów nomenklatury CN

WYSZCZEGÓLNIENIE	2008	2009	2010	2008	2009	2010
	ceny bieżące			ceny stałe		
	w tysiącach złotych			rok poprzedni = 100		
IMPORT						
Razem	8826987	11035258	11856032	130,2	110,1	109,1
w tym:						
Zwierzęta żywe	589033	910272	890016	141,3	124,9	108,4
Mięso i podroby jadalne	3659283	4617602	4363194	170,1	115,7	102,7
Ryby i inne bezkręgowce wodne	2691089	3251667	4078961	115,5	102,2	111,7
Produkty mleczarskie, jaja ptasie, miód naturalny, jadalne produkty pochodzenia zwierzęcego	1109402	1377219	1746188	102,9	108,8	129,3
EKSPORT						
Razem	14239887	15666808	18033133	112,0	99,1	115,2
w tym:						
Zwierzęta żywe	807216	1158356	836008	91,3	117,0	77,1
Mięso i podroby jadalne	6494076	7142364	8539841	108,4	101,1	128,2
Ryby i inne bezkręgowce wodne	1889888	2280755	2883358	114,2	99,5	121,7
Produkty mleczarskie, jaja ptasie, miód naturalny, jadalne produkty pochodzenia zwierzęcego	4588865	4552646	5232548	122,0	94,5	102,4

**TABL. 24. IMPORT I EKSPORT WAŻNIEJSZYCH TOWARÓW ROLNO-SPOŻYWCZYCH
(pochodzenia zwierzęcego) według nomenklatury CN**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2008	2009	2010	2008	2009	2010
	w tysiącach ton			rok poprzedni = 100		
IMPORT						
Bydło żywe ^a	9,5	16,6	16,3	42,4	167,7	103,8
Drób żywy ^a	48203,0	52312,8	56797,1	92,0	108,5	108,6
Mięso (bez drobiu) świeże, schłodzone i zamrożone	459,1	528,1	525,9	184,2	115,0	99,6
Mięso i jadalne podroby z drobiu świeże, schłodzone i zamrożone ...	33,0	37,1	30,1	57,1	112,4	81,1
Ryby świeże, schłodzone i zamrożone	161,8	170,9	195,5	116,7	105,6	114,4
Filety i inne mięso z ryb świeże, schłodzone i zamrożone	191,6	179,4	187,7	109,8	93,6	104,6
Sery i twarogi	30,2	38,9	44,6	112,4	129,0	114,7
EKSPORT						
Konie, osły, muły, osłomuły żywe ^a	22,7	25,5	21,4	90,2	112,4	83,9
Bydło żywe ^a	424,8	581,7	386,8	79,0	137,0	66,5
Owce i kozy żywe ^a	79,2	82,1	62,3	73,3	103,7	75,9
Mięso (bez drobiu) świeże, schłodzone i zamrożone	455,9	388,5	541,5	114,8	85,2	139,4
Mięso i jadalne podroby z drobiu świeże, schłodzone i zamrożone	275,9	311,3	405,8	118,1	112,8	130,4
Przetwory mięsne	104,8	115,0	141,7	110,4	109,7	123,2
Mleko i śmietana	385,2	411,6	362,8	142,3	106,9	88,1
Sery i twarogi	153,2	141,2	150,1	116,5	92,2	106,3

a W tys. szt.

**TABL. 25. SPOŻYCIE NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW KONSUMPCYJNYCH
(pochodzenia zwierzęcego) NA 1 MIESZKANCA**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2008	2009	2010	2008	2009	2010
				rok poprzedni = 100		
Mięso i podroby ^a w kg	75,3	75,0	74,3	97,0	99,6	99,1
w tym mięso	71,2	70,8	70,5	97,9	99,4	99,6
Tłuszcze jadalne zwierzęce w kg	6,4	6,0	6,3	98,5	93,8	105,0
Masło w kg	4,3	4,7	4,4	109,3	102,3	93,6
Mleko krowie ^b w l	182	187	191	102,7	103,8	102,1
Jaja kurze w szt	205	206	204	99,0	100,5	99,0

a Łącznie z mięsem i podrobami przeznaczonymi na przetwory. b Łącznie z mlekiem przeznaczonym na przetwory; bez mleka przerobionego na masło.

TABL. 26. **SPRZEDAŻ DETALICZNA TOWARÓW**
(ceny bieżące)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2008	2009	2010	2008	2009	2010
	w milionach złotych			w odsetkach		
OGÓŁEM	564665,0	582774,7	592958,4	100,0	100,0	100,0
W punktach sprzedaży detalicznej ^a	544460,6	561802,2	571893,2	96,4	96,4	96,4
Towary konsumpcyjne	436875,9	452710,2	464388,9	77,3	77,6	78,3
żywność i napoje bezalkoholowe	146494,7	152208,0	156013,2	25,9	26,1	26,3
napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	47530,4	52045,8	53763,3	8,4	8,9	9,1
towary nieżywnościowe ^b	242850,8	248456,4	254612,4	43,0	42,6	42,9
Towary niekonsumpcyjne	107584,8	109092,0	107504,3	19,1	18,8	18,1
W placówkach gastronomicznych	20204,3	20972,4	21065,2	3,6	3,6	3,6

a Łącznie ze sprzedażą dokonywaną w hurtowniach i u producentów. b Bez wyrobów tytoniowych.

TABL. 27. **OBROTY HANDLU ZAGRANICZNEGO WYROBAMI PRZEMYSŁU SPOŻYWCZEGO**
I PRODUKTAMI ROLNICTWA (ceny bieżące)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2008	2009	2010	2008	2009	2010
	w milionach złotych			w odsetkach		

IMPORT

OGÓŁEM	497028,3	463382,6	536220,6	100,0	100,0	100,0
w tym:						
Przetwory spożywcze	13936,4	16559,2	18141,5	2,8	3,6	3,4
Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego	8827,0	11035,3	11856,0	1,8	2,4	2,2
Produkty pochodzenia roślinnego	11161,2	10738,9	11647,0	2,2	2,3	2,2
Tłuszcze i oleje	2005,2	1760,7	2002,0	0,4	0,4	0,4

EKSPORT

OGÓŁEM	405383,1	423242,0	481058,2	100,0	100,0	100,0
w tym:						
Przetwory spożywcze	18023,7	22728,7	24854,4	4,4	5,4	5,2
Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego	14239,9	15666,8	18033,1	3,5	3,7	3,7
Produkty pochodzenia roślinnego	7498,2	10116,0	9803,6	1,8	2,4	2,0
Tłuszcze i oleje	1061,1	1105,1	1288,6	0,3	0,3	0,3

SALDO OBROTÓW

OGÓŁEM	-91645,2	-40140,6	-55162,4	x	x	x
w tym:						
Przetwory spożywcze	4087,3	6169,5	6712,9	x	x	x
Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego	5412,9	4631,5	6177,1	x	x	x
Produkty pochodzenia roślinnego	-3663,0	-622,9	-1843,4	x	x	x
Tłuszcze i oleje	-944,1	-655,6	-713,4	x	x	x

TABL. 28. **IMPORT I EKSPORT TŁUSZCZÓW, OLEJÓW I PRZETWORÓW SPOŻYWCZYCH**
według sekcji i działów nomenklatury CN

WYSZCZEGÓLNIENIE	2008	2009	2010	2008	2009	2010
	ceny bieżące			ceny stałe		
	w tysiącach złotych			rok poprzedni = 100		
IMPORT						
Tłuszcze i oleje	2005218	1760738	2002042	109,8	85,3	109,9
Przetwory spożywcze	13936438	16559218	18141524	105,2	99,1	113,5
w tym:						
Cukry i wyroby cukiernicze	820207	1293728	1161638	110,5	140,8	102,2
Kakao i przetwory	1628555	1888577	2371063	107,1	91,3	117,8
Przetwory ze zbóż, mąki, skrobi lub mleka; pieczywo cukiernicze	1399197	1622649	1684962	111,5	98,5	111,5
Przetwory z warzyw, owoców, orzechów lub innych części roślin	1436081	1608414	1958235	97,5	100,2	121,8
Napoje bezalkoholowe, alkoholowe i ocet	1799306	1837181	1975144	112,1	88,6	112,2
Tytoń i przetworzone namiastki tytoniu	981776	1360955	1700091	99,3	87,6	124,0
Przetwory z mięsa, ryb lub skorupiaków, mięczaków i innych bezkręgowców wodnych	539941	629065	653698	120,1	95,0	113,4
EKSPORT						
Tłuszcze i oleje	1061107	1105128	1288563	88,9	108,2	121,3
Przetwory spożywcze	18023675	22728728	24854354	111,5	104,3	114,0
w tym:						
Cukry i wyroby cukiernicze	1382976	1350910	1554909	111,8	76,7	122,1
Kakao i przetwory	1658964	2335316	2831986	103,7	108,2	128,8
Przetwory ze zbóż, mąki, skrobi lub mleka; pieczywo cukiernicze	2745158	2968515	3112098	105,8	102,4	110,8
Przetwory z warzyw, owoców orzechów lub innych części roślin	2896189	2838421	2856556	114,7	101,0	103,1
Napoje bezalkoholowe, alkoholowe i ocet	1242556	1585422	1802667	111,5	113,0	106,2
Tytoń i przetworzone namiastki tytoniu	2492940	4609777	4763998	109,7	119,1	107,3
Przetwory z mięsa, ryb lub skorupiaków, mięczaków i innych bezkręgowców wodnych	2018929	2457146	2684117	118,2	101,5	116,0

TABL. 29. **IMPORT I EKSPORT ŻYWNOSCI I ZWIERZĄT ŻYWYCH WEDŁUG GRUP KRAJÓW**
według sekcji SITC (ceny bieżące)

KRAJE	2009	2010	2009	2010	2009	2010
	Import		Eksport		Saldo	
W TYSIĄCACH ZŁOTYCH						
OGÓLEM	31958547,1	34972332,1	40601239,0	44399842,8	8642691,9	9427510,7
EUROPA ŚRODKOWO- WSCHODNIA	453741,4	607994,6	4126454,0	5059079,3	3672712,6	4451084,7
Albania	0,0	92,0	10733,8	12261,8	10733,8	12169,8
Białoruś	35028,3	19779,4	281762,8	587579,1	246734,5	567799,7
Chorwacja	37947,7	26663,7	250088,4	242734,8	212140,7	216071,1
Mołdowa	14263,5	25827,3	55584,2	76715,3	41320,7	50888,0
Rosja	108223,9	151771,7	2314416,0	2848811,9	2206192,1	2697040,2
Ukraina	258277,9	383860,5	1213868,8	1290976,5	955590,9	907116,0
UNIA EUROPEJSKA	22443117,2	23905965,5	32682272,5	34864372,6	10239155,3	10958407,1
Austria	390003,3	415396,7	622520,7	627319,7	232517,4	211922,9
Belgia	873062,8	933754,6	733926,6	775454,4	-139136,2	-158300,2
Bułgaria	89633,1	104267,4	304592,2	376212,3	214959,1	271945,0
Cypr	38425,6	31497,7	50309,6	51423,2	11884,0	19925,5
Dania	1887513,0	1872170,9	998296,2	1054009,2	-889216,7	-818161,7
Estonia	17644,8	23743,0	241327,0	254166,0	223682,2	230423,0
Finlandia	78785,2	71055,7	242687,4	300918,9	163902,1	229863,2
Francja	1232574,2	1228729,5	1577488,7	1935320,2	344914,5	706590,7
Grecja	270080,0	312114,3	327584,6	295825,7	57504,6	-16288,6
Hiszpania	2110186,3	2154117,2	1011538,1	877128,6	-1098648,2	-1276988,6
Irlandia	216372,2	258281,1	302760,6	344354,0	86388,4	86072,9
Litwa	271794,0	378650,9	1159811,4	1079564,4	888017,4	700913,5
Luksemburg	4498,7	4156,9	17820,3	14844,0	13321,6	10687,1
Łotwa	64692,8	112373,7	476093,8	509653,1	411400,9	397279,4
Malta	16,2	46,8	17351,6	18821,3	17335,4	18774,5
Niderlandy	2316550,2	2595580,9	2505179,9	2532260,8	188629,7	-63320,1
Niemcy	7413212,8	7662917,7	9719196,1	10230174,0	2305983,2	2567256,3
Portugalia	64457,5	68436,5	152511,1	160179,9	88053,6	91743,4
Republika Czeska	1215655,8	1221347,5	2817474,6	2929508,5	1601818,8	1708161,0
Rumunia	52850,5	88981,4	802449,4	802506,0	749598,9	713524,5
Słowacja	688535,2	766272,2	1186105,6	1416408,4	497570,3	650136,2
Słowenia	16243,9	13516,3	158664,2	174176,9	142420,3	160660,6
Szwecja	169751,7	291168,6	680242,4	836944,4	510490,6	545775,8
Węgry	652164,2	710327,6	1275760,5	1479433,1	623596,4	769105,5
Wielka Brytania	880017,8	998870,3	3142215,5	3533938,9	2262197,7	2535068,6
Włochy	1402433,4	1559818,4	2158364,4	2251512,8	755931,0	691694,5
Niewyszczególniony kraj UE	25961,8	28371,6	0,0	2313,7	-25961,8	-26058,0
EFTA	1637307,6	2260348,6	405597,8	408144,6	-1231709,8	-1852204,0
Islandia	134002,6	138371,6	7946,8	13353,5	-126055,8	-125018,2
Liechtenstein	2233,0	2292,6	99,2	0,0	-2133,8	-2292,6
Norwegia	1412472,4	2022781,9	203914,8	200916,8	-1208557,5	-1821865,1
Szwajcaria	88599,6	96902,4	193636,9	193874,3	105037,3	96971,9
POZOSTAŁE	7424381,0	8198023,4	3386914,7	4068246,3	-4037466,3	-4129777,1

TABL. 30. **IMPORT I EKSPORT NAPOJÓW I TYTONIU WEDŁUG GRUP KRAJÓW**
według sekcji SITC (ceny bieżące)

KRAJE	2009	2010	2009	2010	2009	2010
	Import		Eksport		Saldo	
W TYSIĄCACH ZŁOTYCH						
OGÓŁEM	2932565,4	3338615,7	6122897,7	6334690,3	3190332,2	2996074,6
EUROPA ŚRODKOWO- WSCHODNIA	54555,6	53664,3	79380,4	91020,9	24824,8	37356,6
Albania	0,0	0,0	26553,9	25952,2	26553,9	25952,2
Białoruś	146,9	192,6	647,9	362,5	500,9	169,9
Chorwacja	1381,7	6458,3	14706,8	24547,6	13325,0	18089,3
Mołdowa	29859,9	25713,6	569,6	1232,2	-29290,4	-24481,4
Rosja	2994,3	6169,0	26410,3	27091,8	23416,1	20922,8
Ukraina	20172,8	15130,8	10491,9	11834,5	-9680,8	-3296,3
UNIA EUROPEJSKA	1787035,7	2087933,6	5055580,0	5313254,5	3268544,2	3225320,9
Austria	106440,3	94740,0	81152,9	127141,9	-25287,5	32401,8
Belgia	17424,9	18004,2	288888,7	405229,6	271463,8	387225,4
Bułgaria	95448,0	85536,6	52189,9	38712,5	-43258,1	-46824,1
Cypr	2936,1	5044,6	13351,9	9691,6	10415,8	4647,0
Dania	10681,2	10266,0	31319,9	29919,2	20638,7	19653,2
Estonia	3,5	0,0	33222,3	30198,7	33218,8	30198,7
Finlandia	113682,2	91764,2	104386,5	111918,5	-9295,7	20154,3
Francja	217090,2	303768,5	899077,5	1222185,0	681987,2	918416,5
Grecja	52422,4	74182,8	167190,0	98848,8	114767,5	24666,0
Hiszpania	141731,2	123927,7	79420,2	136980,4	-62311,0	13052,7
Irlandia	31305,5	47781,3	34977,6	39143,0	3672,1	-8638,3
Litwa	31861,5	25553,8	107063,2	108224,8	75201,8	82670,9
Luksemburg	9,0	1430,3	3078,3	181,7	3069,3	-1248,5
Łotwa	5046,1	2084,6	38835,7	41079,6	33789,5	38995,0
Malta	0,0	0,0	761,7	2200,7	761,7	2200,7
Niderlandy	41943,3	54323,5	331164,3	379190,8	289220,9	324867,3
Niemcy	304594,6	412198,1	377027,5	432157,8	72432,9	19959,7
Portugalia	24427,8	25653,4	4034,7	9931,3	-20393,1	-15722,1
Republika Czeska	85894,8	132204,9	333372,9	319163,4	247478,1	186958,5
Rumunia	65100,1	71952,4	145778,1	118495,8	80678,0	46543,3
Słowacja	11083,4	10118,3	139278,3	181124,4	128194,8	171006,2
Słowenia	93,6	99,5	217745,0	107461,8	217651,4	107362,4
Szwecja	20067,5	21600,5	30170,7	50806,7	10103,1	29206,2
Węgry	43590,1	45158,3	588517,8	375289,7	544927,7	330131,4
Wielka Brytania	151519,6	188511,4	219566,7	174149,6	68047,1	-14361,8
Włochy	212638,7	242017,9	734007,9	763634,8	521369,2	521617,0
Niewyszczególniony kraj UE...	-	10,9	-	192,4	-	181,5
EFTA	8723,1	2231,5	11555,8	15145,8	2832,7	12914,2
Islandia	0,0	0,0	3997,2	3218,1	3997,2	3218,1
Liechtenstein	-	0,0	-	0,8	-	0,8
Norwegia	2,3	17,9	2415,9	5276,8	2413,6	5258,9
Szwajcaria	8720,8	2213,6	5142,7	6650,1	-3578,1	4436,5
POZOSTAŁE	1082251,0	1194786,4	976381,5	915269,2	-105869,5	-279517,2